

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ มีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา
 - 1.1 หลักการและแนวคิดในการบริหารจัดการองค์กร
 - 1.2 การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
 - 1.3 หลักการและแนวคิดในการบริหารจัดการสถานศึกษาสำหรับคนพิการ
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 2.1 ประเภทและความหมาย
 - 2.2 การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 2.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษา
 - 3.1 ความหมายและความสำคัญ
 - 3.2 การส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
 - 3.3 การส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
4. หลักการและแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ
5. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. บริบทของโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิด

1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) คุณภาพของคนทุกช่วงวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

1.1 หลักการและแนวคิดในการบริหารจัดการองค์กร

การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีคุณภาพเน้นเป้าหมายสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานทางการศึกษาของชาติและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน แนวทางการบริหารการจัดการโรงเรียนสู่คุณภาพตอบสนองความต้องการของนักเรียน อีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2562) นำเสนอหลักการและทฤษฎีการบริหารองค์กรที่สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษา ดังนี้

1) ทฤษฎีระบบพื้นฐาน (Basic System Theory) จำแนกระบบออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) ระบบปิด (Closed System) เป็นแนวคิดพื้นฐานจากทางวิทยาศาสตร์กายภาพ เป็นระบบที่ไม่คำนึงถึงผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม ระบบปิดที่สมบูรณ์จะเป็นระบบที่ไม่มีการรับพลังงานจากภายนอก ซึ่งมีลักษณะเชิงอุดมคติ แนวคิดระบบปิดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาองค์กรได้น้อย (2) ระบบเปิด (Opened System) เป็นระบบที่ยอมรับ หรือคำนึงถึงผลกระทบจากความสัมพันธ์ของระบบ สิ่งแวดล้อม ระบบเปิดประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการแปรสภาพ และผลิต นอกจากนี้ระบบเปิดยังมีลักษณะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร คือ การตระหนักถึงสภาพแวดล้อม (Environment Awareness) ที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีผลกระทบต่อกัน ผลย้อนกลับ (Feedback) ระบบเปิดจะรับเอาข้อมูลสารสนเทศจากสิ่งแวดล้อมแล้วปรับตัวดำเนินงานได้ตามแนวปฏิบัติที่ได้รับข้อมูลนั้นอย่างต่อเนื่อง (Riswandi, Mujiyati and Oktaria, 2020) ระบบพื้นฐานขององค์กร ตามแนวคิดของ Lunenburg and Ornstein (2012) ประกอบด้วย 5 ส่วน คือปัจจัยนำเข้า กระบวนการแปรสภาพ ผลผลิต ข้อมูลย้อนกลับ และสภาพแวดล้อม ดังนี้ (1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) คือ ทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการผลิตและการบริการ (2) กระบวนการแปรสภาพ (Process) คือ ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ วางแผนการดำเนินงาน ประเมินและรายงานผล (3) ผลผลิต (Outputs) คือ ผลิตภัณฑ์ ผลงาน ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และบริการขององค์กร (4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ

ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิต กระบวนการ เป็นตัวกำหนดปัจจัยนำเข้าในการดำเนินงานครั้งต่อไป (5) สภาพแวดล้อม (Environment) คือ สภาพบริบททั่วไปทั้งทางกายภาพ แรงผลักดันทางสังคม การเมืองและระบบเศรษฐกิจที่มีองค์กร โดย Lunenburg and Ornstein (2012) นำเสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบไว้ว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากทำการวิเคราะห์การดำเนินงานทางการศึกษาและบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดระบบเปิด (Open-systems framework) มิติการดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการแปรสภาพ (Transformation process) และผลผลิต (Outputs) กรอบแนวคิดดังกล่าวนี้ช่วยให้การวิเคราะห์การดำเนินงานของสถานศึกษาและโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการบริหารงานของสถานศึกษาทำให้การวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีความถูกต้องและยังสามารถชี้ให้เห็นถึงความพยายามของผู้บริหารในการริเริ่มให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในระบบอีกด้วยรายละเอียดการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบ มีดังนี้

1.1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) สถานศึกษาได้รับการจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ความรู้จากสิ่งแวดล้อมภายนอก (รัฐบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในขณะที่กลุ่มต่าง ๆ มีข้อเรียกร้องหรือความต้องการจากสถานศึกษา เช่น นักเรียนต้องการมีหลักสูตรที่สัมพันธ์และเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ครูต้องการเงินเดือนเพิ่ม สภาพการทำงานที่ดีผลประโยชน์อื่น ๆ และความมั่นคงในงาน เป็นต้น

1.2) กระบวนการแปรสภาพ (Transformation process) องค์กรจะทำการเปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้าจากสิ่งแวดล้อมภายนอกเพื่อให้ผลผลิต ระบบจะเพิ่มมูลค่าในการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการแปรสภาพ ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานของสถานศึกษาและการบริหารระบบ ระบบการบริหารงานประกอบด้วย สมรรถนะด้านเทคนิคของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน การสื่อสาร การประสานงาน การบริหารการเปลี่ยนแปลง การกำกับติดตาม และทักษะในการตัดสินใจ เป็นต้น

1.3) ผลผลิต (Outputs) ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการแปรสภาพปัจจัยนำเข้าผ่านกระบวนการแปรสภาพ โดยใช้กิจกรรมการบริหาร เช่น การกำหนดโครงสร้างองค์กร การพัฒนาวัฒนธรรม การจูงใจ การนำการตัดสินใจ การสื่อสาร การบริหารการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาหลักสูตร การบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณ เพื่อทำให้เกิดผลผลิตสำหรับโรงเรียน ผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการดำเนินงานของครู อัตราการเจริญงอกงามของนักเรียนและบุคลากร อัตราการออกกลางคัน การเปลี่ยนงานของบุคลากร การขาดเรียนของนักเรียนและขาดงานของบุคลากร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับฝ่ายบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทศนคติของนักเรียนต่อสถานศึกษาและความพึงพอใจในบริการของ นักเรียน ผู้ปกครอง

ในส่วนสิ่งแวดล้อมภายนอกจะมีปฏิกริยาและส่งผลต่อผลผลิตและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ระบบซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสำเร็จของโรงเรียน ข้อมูลย้อนกลับในเชิงลบสามารถจัดปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงานตามแผนของโรงเรียนและส่งผลต่อผลผลิตที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของสถานศึกษา

Hoy and Miskel (2001) นำเสนอรูปแบบระบบสังคมในสถานศึกษาซึ่งเป็นระบบสังคมที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ (1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วย แรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม (Environmental constraints) บุคลากรและเงินทุน (Human and capital resources) ภารกิจ และนโยบายของคณะกรรมการโรงเรียน (Mission and board policy) วัสดุและวิธีการ (Materials and methods) และอุปกรณ์ (Equipment) (2) กระบวนการ (process) ประกอบด้วย ระบบโครงสร้าง (Structure System) ระบบวัฒนธรรม (Cultural System) ระบบการเมือง (Political System) และระบบปัจเจกบุคคล (Individual System) (3) ผลผลิต (Outputs) ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ความพึงพอใจในงาน (Job satisfaction) การขาดเรียน (Absenteeism) การออกกลางคัน (Dropout rate) และคุณภาพโดยรวม (Overall quality) (4) สิ่งแวดล้อม (Environment) คือ สิ่งที่อยู่นอกสถานศึกษาเป็นระบบสังคม การกำหนดขอบเขตของสถานศึกษา บางครั้งก็ทำได้ไม่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับกันว่าสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องและส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา สิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งของปัจจัยนำเข้าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรต่าง ๆ ค่านิยม เทคโนโลยี ความต้องการ และประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นแรงผลักดันและโอกาสในการดำเนินงานขององค์กร เมื่อเป็นเช่นนั้นสิ่งแวดล้อมในลักษณะใดที่เป็นแรงผลักดันหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมองค์กรหรือการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งสิ่งแวดล้อมกว้างและสิ่งแวดล้อมเฉพาะที่อยู่ใกล้สถานศึกษาล้วนมีอิทธิพลต่อโครงสร้างและกิจกรรมของสถานศึกษา

2) ทฤษฎีองค์กรและกระบวนการบริหารงาน (ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ, 2562) ให้ความสำคัญของการทำหน้าที่ของฝ่ายบริหารมากกว่าการทำงานของฝ่ายพนักงานระดับปฏิบัติการ และมุ่งเน้นไปยังวิธีการทำงานตลอดจนพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารเป็นหลัก โดยหลักการที่เป็นที่รู้จักในระดับสากล คือ POSDCoRB ซึ่งได้นำเสนอภาระหน้าที่สำคัญของนักบริหารอันประกอบไปด้วยหน้าที่ 7 ประการ คือ

2.1) การวางแผน (Planning: P) การวางแผนตลอดจนการจัดวางโครงสร้างของการทำงาน วางแผนการล่วงหน้าเพื่อเตรียมการ วางแผนทำงานร่วมกันของฝ่ายต่าง ๆ

2.2) การจัดองค์กร (Organizing: O) การจัดองค์กรตั้งแต่การกำหนดโครงสร้าง ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนการกำหนดส่งงาน แบ่งงานทำอย่างเป็นระบบระเบียบ

2.3) การจัดการเกี่ยวกับบุคลากรในองค์กร (Staffing: S) การจัดการเกี่ยวกับบุคลากรในองค์กร ตั้งแต่การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การจัดตำแหน่ง การพัฒนา เป็นต้น

2.4) การอำนวยการ (Directing: D) เป็นการตัดสินใจ วินิจฉัย สั่งการ ออกคำสั่ง ไปจนถึงการมอบหมายภารกิจให้ผู้ได้บังคับบัญชา ตลอดจนภาวะการเป็นผู้นำ

2.5) การประสานงาน (Co-ordinating: Co) กิจกรรมต่าง ๆ ให้การทำงานบรรลุเป้าหมายด้วยดี รวมไปถึงการประสานงานในแต่ละส่วนให้สอดคล้องกันด้วย เพื่อให้การทำงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.6) การรายงานการปฏิบัติงาน (Reporting: R) ตั้งแต่องานส่วนบุคคลไปจนถึงองค์กร เพื่อให้รู้ถึงการทำงานของฝ่ายต่างๆ และควบคุมให้ดำเนินไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และสามารถตรวจสอบตลอดจนประเมินผลได้

2.7) การบริหารงบประมาณ (Budgeting: B) ตั้งแต่การประเมินงบประมาณ การจัดทำบัญชี การตรวจสอบด้านการเงิน ไปจนถึงการนำงบประมาณมาใช้อย่างคุ้มค่าที่สุด

3) การบริหารยุคใหม่ “Founder of Modern Management Method” เป็นหลักการที่ให้ความสำคัญกับบุคลากร ระบบการทำงาน ระบบค่าตอบแทน ไปจนถึงระบบสวัสดิการ เพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่แรงงานและสร้างความรักดีต่อองค์กรในคราวเดียวกันด้วย ทฤษฎีของ Fayol คือ Fayolism หรือทฤษฎีการบริหารจัดการธุรกิจ Theory of Business Administration นั้นเอง โดยมีหลักการสำคัญอยู่ 5 ปัจจัยหลักที่เรียกว่า POCCC ซึ่งต้องประสานสอดคล้องกัน ได้แก่ การวางแผน (Planning: P) การจัดองค์กร (Organizing: O) การบังคับบัญชาหรือสั่งการ (Commanding: C) การประสานงาน (Coordinating: C) และการควบคุม (Controlling: C)

4) Deming Cycle ของ Edwards Deming หนึ่งในนักทฤษฎีการจัดการยุคต้นของการบริหารสมัยใหม่ที่ได้รับการยอมรับไปทั่วโลก ทฤษฎีที่โดดเด่นที่สุด คือวงจรชูฮาร์ต (Shewhart Cycle) ที่พูดถึงระบบการบริหารงานแบบ PDCA หรือ Plan-Do-Study-Act ที่เป็นทฤษฎีการพัฒนาแบบต่อเนื่องนั่นเอง ต่อมาได้มีการพัฒนามาเป็น PDCA หรือบางทีก็เรียกว่า Deming Cycle ประกอบด้วย

4.1) การวางแผน (Plan: P) คือ การกำหนดขั้นตอนวิธีการ ระยะเวลา ทรัพยากรที่จำเป็นทั้งในด้านบุคคล งบประมาณเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

4.2) การดำเนินงาน (Do: D) คือ ทำความเข้าใจและลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

4.3) การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check: C) คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใดบ้าง

4.4) การปรับปรุงแก้ไขปัญหา (Action: A) คือ การแก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใด ๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป โดยทฤษฎีนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากเมื่อถูกนำไปใช้บริหารบริษัทในญี่ปุ่นหลังช่วงยุคสงครามโลกครั้งที่สองจนทำให้ญี่ปุ่นก้าวขึ้นมาเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลกในขณะนั้น

กล่าวโดยสรุปหลักการและทฤษฎีการบริหารจัดการองค์กรที่มีคุณภาพ มีกระบวนการสำคัญ คือ การวิเคราะห์สภาพบริบทขององค์กร แล้วนำข้อมูลมาวางแผนการทำงานพร้อมทั้งการจัดตั้งทีมงานรับผิดชอบโดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ประสานงานกับบุคคลหรือองค์กรที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเป้าหมายของงาน มีการกำกับติดตามการทำงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศย้อนกลับไปที่ปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ มีการสรุปรายงานผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

การเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาเน้นการกระจายอำนาจการบริหารและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ระบุให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษาโดยตรง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของการพัฒนาการศึกษาโดยการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจจากรัฐไปยังสถานศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ ตัดสินใจในเรื่องงบประมาณ บุคลากรและกระบวนการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนในแบบเบ็ดเสร็จ มีอิสระและมีความคล่องตัวในกระบวนการบริหารจัดการมีการทำงานเป็นทีมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด ขั้นตอนการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน ศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน
- 2) กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย
- 3) กำหนดกลยุทธ์ วางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ
- 4) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ
- 5) ประเมินตนเอง ประเมินภายใน
- 6) รายงานประจำปี/รายงานการประเมินตนเอง (ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ, 2562)

หลักการสำคัญในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1) หลักการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากกระทรวงและส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าโรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการด้านศึกษาเด็ก

2) หลักการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษา ทั้งครู ผู้ปกครองตัวแทนศิษย์เก่าและตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

3) หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน การจัดการศึกษาโดยส่วนกลาง มีข้อจำกัดเกิดความล่าช้าและไม่สนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษา โดยคิดว่าโรงเรียนเป็นของทุกคน

4) หลักการบริหารตนเอง ส่วนกลางทำหน้าที่เพื่อกำหนดนโยบายและเป้าหมายโรงเรียนมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานได้หลากหลายด้วยวิธีการที่แตกต่างกันขึ้นกับความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียน ส่งผลให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิมที่ทุกอย่างกำหนดมาจากส่วนกลางทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มุ่งองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้ มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกำหนด และเป็นไปตามนโยบายของชาติ

Wohlstetter (1995) ได้เสนอแนวคิดของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ในการขับเคลื่อนประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การสรรหาและการจัดการบุคลากรทางการศึกษาและการจัดการทางการเงินของโรงเรียน SBM เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจที่ทำให้การศึกษาอยู่ในสภาพใกล้เคียงกับการเรียนรู้มากที่สุด เพิ่มพลังให้โรงเรียนด้วยการให้อิสระมากขึ้นในการพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ความสำเร็จในการขับเคลื่อนประสิทธิผลของโรงเรียนเชื่อมโยงกับผู้นำโรงเรียน ในบริบทของการปรับปรุงประสิทธิภาพและส่งเสริมความเป็นเลิศทางการศึกษาด้านต่าง ๆ รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทโรงเรียน กำหนดพันธกิจของโรงเรียนการจัดการเชิงกลยุทธ์ การตัดสินใจ การใช้ทรัพยากร คุณภาพของผู้บริหารและบทบาทของบุคลากร ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนและชุมชน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1) การจัดการหลักสูตรและโปรแกรมการเรียนรู้ 2) การจัดการด้านครูและบุคลากร 3) การพัฒนานักเรียน 4) การจัดการทางการเงิน 5) การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา 6) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มบริการพิเศษแก่นักเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับคณะทำงานที่สามารถดำเนินการได้

ตามพันธกิจ เป้าหมาย การนำเทคโนโลยีมาใช้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้บริหารควรมีความฉลาดทางอารมณ์ร่วมด้วยเพื่อให้ความสุขให้กับบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน ดังนั้นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการพัฒนานักเรียนที่สนับสนุนกระบวนการทัศน์ของการจัดการศึกษาในบริบทของการปกครองตนเองในระดับภูมิภาคและสร้างความรู้สึกร่วมกันของคนในชุมชน ตอบสนองนโยบายระดับชาติในบริบทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

The World Bank (2008) กล่าวว่า การบริหารภายใต้บริบทของการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน สร้างโอกาสสำหรับบุคลากรและนักเรียนในการพัฒนาตนเองเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมืออาชีพเพิ่มขึ้น ผู้ปกครอง และ ครู รู้จักนักเรียนดีที่สุดเมื่อมีโอกาสได้ร่วมมือกับโรงเรียนสามารถพัฒนาแนวทางส่งเสริมความสามารถในเรื่องต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามที่นักเรียนต้องการ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) เป็นวิธีการที่ยอมรับของโรงเรียนต่าง ๆ โดยการบริหารจัดการขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งของโรงเรียน ท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ตัวชี้วัด คือ ความสำเร็จของนักเรียนโดยตรง จุดประสงค์หลักคือการกระจายอำนาจการตัดสินใจเพื่อเพิ่มความเป็นอิสระของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สิ่งสำคัญคือ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนแล้วดำเนินการปรับปรุงกระบวนการบริหารเน้นผลลัพธ์ของนักเรียน เพิ่มความรับผิดชอบต่อบุคลากรในสถานศึกษา การกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติการ รวมทั้งการดำเนินงานของโรงเรียน มีความชัดเจนตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น โรงเรียนมีความเป็นอิสระและได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากหน่วยงานและบุคคลที่เป็นสมาชิกในท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน ทั้งนี้โรงเรียนจะรายงานผลการดำเนินการต่าง ๆ ต่อท้องถิ่นและส่วนกลาง

สรุปการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาอย่างมาก โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารทั้งในด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสริมพลังจากการปกครองตนเองร่วมกันซึ่งจะสร้างบริบทที่นำไปสู่วัฒนธรรมของสถานศึกษาที่มีความร่วมแรงร่วมใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งชุมชน ครูและผู้บริหารสถานศึกษา เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทุกฝ่ายต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของการศึกษาและนักเรียนเป็นสำคัญเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพราะการเรียนรู้คือหัวใจของการบริหารและการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีการประเมินผลตามสภาพจริง มีแผนการเรียนและประสานทรัพยากรเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน

1.3 หลักการและแนวคิดในการบริหารจัดการสถานศึกษาสำหรับคนพิการ

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการประเทศไทยกำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาเป็นพิเศษ รัฐจะต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายยิ่งไปกว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาดำเนินการเรื่องเนื้อหาสาระและกิจกรรมทักษะ และกระบวนการศึกษา การฝึกปฏิบัติและได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม บรรยาภาศ สภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา การจัดทำหลักสูตรจะต้องมีความหลากหลายและมีความเหมาะสมของแต่ละระดับหรือแต่ละประเภท โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพรวมทั้งการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาด้วยการจัดการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบของโรงเรียนเฉพาะความพิการตามประเภทความพิการแต่ละประเภท โดยจัดการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ขั้นเตรียมความพร้อมก่อน ประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีทั้งการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะประเภทความพิการที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละกลุ่ม มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญ รวมทั้งมีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่เพียงพอและมีคุณภาพ ในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการต้องจัดการศึกษาตามศักยภาพความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภท จึงกำหนดเป็นกฎหมายพระราชบัญญัติ นโยบาย มาตรการ การปฏิบัติ บริหาร การจัดทำหลักสูตรเฉพาะ การผลิตและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการ โดยมุ่งประโยชน์ของเด็กพิการแต่ละประเภทเป็นสำคัญซึ่งรูปแบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ต้องจัดให้เหมาะสมกับแต่ละประเภทความพิการ

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการอยู่บนฐานสิทธิมนุษยชนและสิทธิตามกฎหมาย มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถผู้เรียนพิการให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หรือแรกพบความพิการให้การศึกษาบรมให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี มีอาชีพ มีงานทำ สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม ช่วยเหลือตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถ พัฒนาผู้เรียนพิการตามความถนัดและเต็มศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) ของผู้เรียนรายบุคคล ภาควิชาครีเอชีย มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น Riswandi, Mujiyati and Oktaria (2020) ได้นำเสนอแนวทางการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพประกอบด้วย

(1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และกฎของโรงเรียน เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน
 (2) กำหนดกลยุทธ์ และมาตรการที่นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียน
 (3) จัดตั้งและประสานงานในองค์กรเพื่อการนำนโยบาย แผนงาน โครงการไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ ผู้บริหารจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่ทำให้บุคลากร เข้าใจระบบงาน (4) จัดหาแหล่งสนับสนุนทรัพยากร รวมถึงการบริหารทรัพยากรและงบประมาณ ให้เพียงพอและประสบผลสำเร็จ (5) สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและสร้างการยอมรับ ในการบริหารจัดการ (6) บริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างประหยัดและคุ้มค่า

The Wallace Foundation (2013) กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น ครูผู้สอนเห็นว่า ผู้บริหารมีส่วนสนับสนุนอย่างมากต่อความสำเร็จของนักเรียน โดยคุณแจสำคัญในการจัดการบริหารจัดการประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนทุกคน ซึ่งมีความสามารถแตกต่างกัน 2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษานักเรียน สร้างความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียน สร้างโอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น พ่อแม่ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจแก่นักเรียนในการลงมือทำให้สำเร็จ 3) บ่มเพาะความเป็นผู้นำแก่ครูและนักเรียน กระจายอำนาจแก่ครูและนักเรียนในการเป็นผู้นำความคิด สร้างบรรยากาศพัฒนานวัตกรรมหรือผลงานที่สร้างสรรค์ เน้นการนำเสนอความคิดทางบวก สร้างทางเลือกไม่ใช่การตำหนิมีแรงจูงใจในการปรับปรุงผลงานอย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยสนับสนุนเทคโนโลยีและทรัพยากรการสอนในชั้นเรียน เพิ่มเวลาเรียนสำหรับนักเรียนที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติม ลดข้อจำกัดเรื่องทักษะของครูผู้สอน 5) การสะท้อนข้อมูลการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รับผิดชอบในการความเป็นผู้นำด้านการศึกษานักเรียนอย่างเต็มที่ โดยสะท้อนกระบวนการจัดการอย่างต่อเนื่องเป็นวงจรตั้งแต่การวางแผน การกำหนดเป้าหมายที่เข้มงวดในการปรับปรุง การเรียนรู้ อำนวยความสะดวกแก่คณะทำงานระหว่างนำแผนสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนและครูบรรลุเป้าหมาย และการระดมทุนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้บรรลุศักยภาพสูงสุด เช่น การจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การเพิ่ม เวลาเรียน การสนับสนุนเทคโนโลยี การสื่อสารกับผู้ปกครองหรือหน่วยงานอื่นเพื่อระดมทุน เป็นต้นและที่สำคัญคือการตรวจสอบเป้าหมายของนักเรียนและทีมงานอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอกรอบการออกแบบหลักสูตรของโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังต่อไปนี้

1) ใช้หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2) ใช้หลักสูตรการศึกษาทั่วไปพยายามที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานเดียวกันและความคาดหวังที่ใช้กับนักเรียนโดยไม่มีข้อยกเว้น รัฐสนับสนุนความต้องการจำเป็นพิเศษ บริการและวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อลดข้อจำกัดการเข้าถึงองค์ความรู้ตามหลักสูตร เช่น ล่าม เทคโนโลยีการเรียนรู้

3) ใช้หลักสูตรการศึกษาทั่วไปแต่ละระดับความซับซ้อนหรือลดระดับเนื้อหาที่นักเรียนทั่วไปต้องเรียนในระดับชั้นเดียวกันโดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแนวทางการสอน การวัด ประเมินผล

4) ใช้หลักสูตรที่ออกแบบมาสำหรับระดับชั้นที่ต่ำกว่าหรือสูงกว่าสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากหลักสูตรทั่วไป เช่น หลักสูตรส่งเสริมความสามารถด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ

สรุปการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัด ประเมินผล ตลอดจนสนับสนุนทรัพยากร เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับนักเรียนทั่วไป

การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา

การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษามีความสำคัญ เพราะจะทำให้สามารถทราบได้ว่าการจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด การประเมินผลการจัดการศึกษาเป็นการประเมินผลผลิตของการจัดการศึกษา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน รวมทั้งผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2553) การประเมินผลการจัดการศึกษาช่วยให้ทราบถึงสภาพปัญหา อุปสรรค ความต้องการ เพื่อนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการวางแผนบริหารจัดการ สนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดกิจกรรม การสร้างสัมพันธภาพและความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กล่าวโดยสรุปการบริหารจัดการสถานศึกษาสำหรับคนพิการให้มีคุณภาพ ภายใต้การบริหารจัดการแบบองค์รวมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เน้นการมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมประเมินของทุกภาคส่วน สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล สนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและธรรมชาตินักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา นักเรียนมีคุณภาพตามหลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ

2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.1 ประเภทและความหมาย

บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

2) คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน น้อยกว่า 90 เดซิเบล ลงมาถึง 26 เดซิเบล

ประเทศไทยมีบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ขึ้นทะเบียนคนพิการ จำนวน 352,503 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2561) โดยเด็กเกิดใหม่ ประมาณ 2 ถึง 3 ใน 1,000 คน เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เช่นเดียวกับข้อมูลของสถาบันแห่งชาติ ด้านหูหนวกและความบกพร่องทางการสื่อสารอื่น ๆ (National Institute on Deafness and Other Communication Disorders: NIDCD) (2015) พบว่า ประมาณ 2 ถึง 3 ใน 1,000 คน ของคนที่เกิดใหม่ของประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีหูข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้างสูญเสียการได้ยิน และเด็กหูหนวกมากกว่าร้อยละ 90 เกิดจากพ่อแม่ที่มีการได้ยิน ร้อยละ 30-70 มีความบกพร่องของระบบการทรงตัว (Vestibular dysfunction) และมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวล่าช้า (Motor delays) (Maes, 2014; Fernandes, Hariprasad, and Kumar, 2015) ระบบการทรงตัว (Vestibular system) มีหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของตา (Eye movement and oculomotor activity) การรับรู้ข้อต่อ (Joint position and proprioceptive control) กลไกการเคลื่อนไหว (Control of motor skills) ควบคุมสมดุลของท่าทาง (Control of posture) (Rajendran, Roy and Jeevanantham, 2012)

ด้านศักยภาพด้านพลศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีการศึกษาหลายเรื่องที่ชี้ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวกับการออกกำลังกายของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกกำลังกายระดับปานกลางถึงระดับมาก นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความล่าช้าในการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว (Motor development) การทรงตัวของร่างกาย (Postural development) ความสมดุล (Balance) เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีการได้ยินซึ่งมีระดับศักยภาพด้านพลศึกษาที่ใกล้เคียงหรือต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่ได้ยินและระดับความเหมาะสมที่ยอมรับได้น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับมาตรฐานความแข็งแรงของร่างกาย และจะพัฒนาดีขึ้นเมื่อร่วมกิจกรรมออกกำลังกาย เคลื่อนไหวลดลงเมื่อมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นในการเล่นกีฬา และการออกกำลังกาย การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมทักษะการเคลื่อนไหวที่เหมาะสมมีความสำคัญต่อพัฒนาการของการกล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine motor development) และสติปัญญาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระยะยาว (Dair, Ellis, Lieberman, 2006; Hartman, Houwen, Visscher, 2011) ดังนั้น ควรมีการส่งเสริม

การออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความสมดุลและสมรรถนะของกลไกการเคลื่อนไหว (Motor) Green (2019) กล่าวว่าบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาสมรรถภาพทางกายซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งควรได้รับการช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษาจากการสื่อสารผ่านภาษามือซึ่งเป็นเรื่องยากทำให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขาดการพัฒนาเรื่องสุขภาพกายจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ Rine et al. (2004) และ Braswell and Rine (2006) พบว่า ความคมชัดของการมองเห็นระยะเคลื่อนไหว (Dynamic visual acuity) สูงขึ้น ทั้งความคมชัดในการอ่าน (Reading acuity) การมองเห็นขนาดตัวอักษรหลังจากการออกกำลังกายที่ส่งเสริมระบบการทรงตัว (Vestibular system)

Rine et al. (2004) รายงานผลการพัฒนาทักษะการควบคุมการทรงตัวและส่งเสริมพัฒนาการเคลื่อนไหว ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสูงขึ้น หลังจากการออกกำลังกายที่เน้นกิจกรรมการบูรณาการประสาทความรู้สึกรวม (Sensory integration) เช่น การกระโดด การห้อยโหน ปีนป่าย การประสานของร่างกายสองข้าง เป็นต้น การลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องทางการได้ยินเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องดำเนินการตรวจคัดกรองและส่งเสริมศักยภาพด้านร่างกาย เช่น ความสมดุล (Balance) การจ้องมอง (Eye gaze) และการเคลื่อนไหวประสานกัน (Coordination movement) ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการเรียนรู้ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Rajendran, Roy, and Jeevanantham, 2012)

สถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติสำหรับคนหูหนวก (National Technical Institute for the Deaf: NTID, 2018) สังเคราะห์ผลการวิจัยด้านคนหูหนวก ซึ่งเป็นความก้าวหน้าของวิธีการ จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนหูหนวกกำลังได้รับการศึกษา การวิจัยแสดงให้เห็นว่าควรมีล่ามที่มีคุณภาพในชั้นเรียนรวม นักการศึกษาจำเป็นต้องเข้าใจว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการเรียนรู้และกระบวนการรับส่งข้อมูลของสมองมีความแตกต่างกับนักเรียนทั่วไปในวัยเดียวกัน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรู้จากการมองเห็นและมีความจำจากมิติสัมพันธ์ทางการเห็นดีมาก (Visual-spatial memories) มีปัญหาการจำลำดับหรือเรียงลำดับก่อนหลัง (Sequential memory) ส่งผลต่อการเลียนแบบการเคลื่อนไหวซึ่งทักษะการเคลื่อนไหวที่ซับซ้อนเป็นพื้นฐานการใช้มือและสติปัญญา รวมทั้งการอ่าน การเขียนคำศัพท์ การสาธิตหรือใช้สื่อที่มองเห็นเป็นลำดับขั้นตอนชัดเจนทำให้นักเรียนเข้าใจถึงความรู้และเคลื่อนไหวได้อย่างสมดุล

Marschark and Spencer (2006) ศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อายุระหว่าง 5 ขวบ จนศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยออสเตรเลีย เนเธอร์แลนด์ อังกฤษ สกอตแลนด์และในวิทยาเขตสถาบันวิจัยในรัฐนิวยอร์ก กำหนดวิธีการที่พวกเขาได้รับความรู้ใหม่ วิธีจัดการความรู้ที่มี

ความเข้าใจในความรู้ และวิธีการสื่อสารกับคนอื่น ๆ โดยศึกษาทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เช่น การติดตามการเคลื่อนไหวของดวงตา สมรรถนะความจำเมื่อเข้าร่วมชั้นเรียนที่สอนโดยครูที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และครูที่มีการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีการได้ยินทั่วไปสามารถรับข้อมูลได้เปรียบเหมือนสายน้ำที่หลังไหลเหมือนสายน้ำต่อเนื่องจากเสียงที่ได้ยินทั้งตั้งใจหรือไม่ตั้งใจฟัง ในขณะที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไม่มีโอกาสเรียนรู้ผ่านการได้ยินทั้งนี้ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก็จะมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างออกไป ครูผู้สอนจึงควรตระหนักว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียนในชั้นเรียนอาจไม่เข้าใจหรือรู้สิ่งที่ครูสอนเป็นเรื่องเดียวกันหรือเรียนรู้แบบเดียวกับนักเรียนที่ได้ยิน เป็นเวลาหลายสิบปีที่ความคาดหวังของการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต่ำกว่าเพื่อนที่มีการได้ยิน ประมาณร้อยละ 50 ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกาความสามารถในการอ่านต่ำกว่าเด็กที่มีการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้ Marschark and Spencer (2006) นำเสนอผลการสังเคราะห์การวิจัย ดังนี้ 1) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีสมรรถนะดีที่ด้านการศึกษามักเป็นคนที่พ่อแม่เคยสื่อสารกับเด็กเหล่านี้ตั้งแต่อายุน้อย เช่น ใช้ภาษาท่าทางสื่อสาร ในช่วงแรกของชีวิตจะสามารถทำภาษามือได้ดีกว่านักเรียนที่เริ่มทำภาษาท่าทางตอนมาโรงเรียน 2) ทักษะภาษาในช่วงแรกเริ่มของชีวิต ทั้งภาษามือและภาษาพูดมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเมื่อโตขึ้น 3) ความยากลำบากในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ส่วนใหญ่สะท้อนจากความยากลำบากในการทำความเข้าใจภาษามือ 4) ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับมากเมื่อเข้าโรงเรียนจะล่าช้าในเรื่องเกี่ยวกับโลก มโนคติของจำนวนและทักษะการแก้ปัญหา ไม่ใช่แค่ทักษะภาษาเท่านั้น และ 5) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไม่เคยเรียนรู้ คิดหรือเข้าใจ ในลักษณะเดียวกับนักเรียนที่มีการได้ยิน เรียนรู้ คิด หรือเข้าใจ การสื่อสารเป็นหนึ่งในอุปสรรคที่ใหญ่ที่สุดที่พบในผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน Palmer (2018) พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต้องใช้ชีวิตโดยไม่มีการสื่อสารกับผู้ปกครองที่มีการได้ยิน ครูที่ไม่รู้ภาษามือและนักเรียนสูญเสียความมั่นใจกับกิจกรรมทางกาย เนื่องจากคนอื่นมองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แตกต่างกัน ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกิจกรรมทางกายน้อยลง

กล่าวโดยสรุปนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มี 2 ประเภท คือ 1) คนหูตึง มีระดับการได้ยินอยู่ระหว่าง 26-89 เดซิเบลและใช้เครื่องช่วยฟังเพื่อช่วยในการสื่อสาร ซึ่งคนทั่วไปจะมีระดับการได้ยินอยู่ระหว่าง 0-25 เดซิเบล 2) คนหูหนวก สูญเสียการได้ยินในหูข้างที่ติดตั้งตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป ส่วนใหญ่เรียนรู้จากการเห็นและใช้ภาษามือเพื่อการสื่อสาร จากรายงานการวิจัยที่ผ่านมาพบว่าปัญหาการได้ยินส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีปัญหา

การเคลื่อนไหว การทรงตัว ส่งผลให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการเรียนรู้และกระบวนการรับส่งข้อมูลของสมองมีความแตกต่างกับเพื่อนนักเรียนที่มีการได้ยินในวัยเดียวกัน

2.2 การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

Golos (2016) กล่าวว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ขาดโอกาสทางภาษาในช่วง แรกเกิดถึง 5 ขวบ จะมีความยุ่งยากในการเรียนภาษามากกว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ใช้ภาษามือกับพ่อแม่ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การเรียนรู้คำศัพท์จะเริ่มจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง วัตถุสิ่งของจริง วิถีทัศน์ที่มีคำศัพท์ รูปภาพของจริงมีคำศัพท์ รูปวาดมีคำศัพท์การทำภาษามือ คำศัพท์ การสะกดนิ้วมือคำศัพท์ เด็กจะเข้าใจคำศัพท์หรือสถานการณ์และสุดท้ายคือการเขียนคำศัพท์เป็นคำ วลี ประโยค และย่อหน้า เป็นลำดับการจัดการเรียนรู้ของครู นอกจากจะใช้สถานการณ์จริง สิ่งของจริงแล้ว ถ้าครูใช้วิดีโอและใช้สื่อสนับสนุนการเห็นพัฒนาความสามารถทางภาษาและความสามารถอื่น ๆ เป็นการลดข้อจำกัดด้านภาษาในการเรียนรู้เข้าใจเนื้อหาต่าง ๆ ที่ครูสอนเช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะได้รับประโยชน์อย่างมากตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการในฐานะผู้เรียนที่ใช้การมองเห็นเป็นหลักในการเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ

Wilmington College (2017) กล่าวว่า ความบกพร่องทางการได้ยินเป็นประเภทที่พบมากที่สุดของความพิการทางกายภาพ การสูญเสียการได้ยินอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับระบบประสาทในการได้ยินหรือเส้นประสาทความรู้สึกของหูซึ่งรบกวนการได้ยินเสียง คนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจมีปัญหาด้านภาษา คำศัพท์และไวยากรณ์ที่ผิดปกติรูปแบบ นักเรียนจำนวนมากที่สูญเสียการได้ยินใช้เครื่องช่วยฟังและอาศัยการอ่านปาก และมีเพียงร้อยละ 30 ของคำพูดเท่านั้นที่สามารถอ่านปากได้

ข้อตระหนักสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

- 1) ตระหนักว่านักเรียนจะต้องเห็นริมฝีปากของคนพูดเพื่อทราบที่กำลังพูดอะไรอยู่
- 2) เผชิญหน้ากับนักเรียนในชั้นเรียนระหว่างพูดเพราะการแสดงออกทางสีหน้าของครูจะให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำพูดของครูได้ในเบื้องต้น
- 3) พูดช้า ๆ โดยใช้ประโยคและท่าทางสั้น ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนทำความเข้าใจสิ่งที่เรียน
- 4) ไม่ควรยืนอยู่หน้าหน้าต่างหรือแหล่งแสงสะท้อน เพราะอาจจำกัดการมองเห็นของนักเรียนและไม่ควรพูดตะคอกหรือพูดโดยเคลื่อนไหวริมฝีปากเกินความจริง ควรพูดเป็นธรรมชาติ
- 5) โปรดจำไว้ว่าความรู้ที่ครูถ่ายทอดในชั้นเรียนแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจหายไป เพราะนักเรียนมีข้อจำกัดในการรับข้อมูล

6) การเพิ่มเวลาสำหรับการสาธิตตัวอย่าง การฝึกซ้ำ ๆ การถามซ้ำ ๆ และให้โอกาสนักเรียน แสดงความคิดเห็นในการรับรู้ เพื่อสรุปความเข้าใจด้วยตนเองและครูควรเพิ่มเวลาให้นักเรียนรวบรวม ข้อมูลการเรียนรู้ให้ครบตามวัตถุประสงค์ นักเรียนอาจพูดได้ซ้ำและต้องใช้เวลามากในการสื่อสาร การเพิ่ม เวลาจึงเป็นการเพิ่มโอกาสสำคัญที่จะทำให้นักเรียนบรรลุการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

7) ใช้สื่อรูปภาพหรือสื่อสนับสนุนการเห็นช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างการบรรยาย ตัวอย่าง เช่น การใช้สีทึบเน้นที่คำสำคัญของบทเรียน หัวข้อบรรยายหลัก หรือเขียนคำสำคัญบนกระดานและ อธิบายความหมายก่อนหรือระหว่างการบรรยาย ควรใช้สื่อรูปภาพเพื่อเพิ่มความเข้าใจจากข้อมูล การอธิบายโดยปากเปล่า

8) ใช้ชีวิตทัศน์เป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอบทเรียนในชั้นเรียน ควรเลือกรูปแบบคำบรรยายที่ มีการบรรยายได้ภาพเพื่อให้นักเรียนบกพร่องทางการได้ยินสามารถเข้าถึงความหมายของสิ่งที่เรียนอย่าง เต็มที่ หากวิธีใดไม่มีคำบรรยายได้ภาพ ครูควรให้บทสรุปแก่นักเรียน

9) การสรุปข้อความของครูมีประโยชน์มาก เพื่อตรวจสอบให้แน่ใจว่าครูกับนักเรียนเข้าใจ ตรงกันเป็นการตรวจสอบความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อประเมินว่านักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหา ของหลักสูตร นั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่

10) ผู้ช่วยจดบันทึกหรือสำเนาบันทึกการบรรยายอาจจำเป็นเนื่องจากนักเรียน จะไม่สามารถ มองเห็นล่ำมและจดบันทึกในเวลาเดียวกันได้

Rice (2012) เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินแก่ครู ดังนี้

- 1) ตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนสวมเครื่องช่วยฟังของตัวเองและครูก็กำลังใช้ไมโครโฟน
- 2) โปรดจำไว้ว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนส่วนใหญ่มีการได้ยินที่เหลืออยู่ บางส่วนและเราต้องการที่จะใช้ประโยชน์ให้เต็มที่
- 3) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าที่นั่งของนักเรียนสามารถมองเห็นใบหน้าและปากของครูได้ชัดเจน
- 4) การตะคอกหรือตะโกนใส่ให้นักเรียนอาจทำให้นักเรียนเข้าใจข้อมูลที่ครูสื่อสารผิดจาก วัตถุประสงค์ของครู ครูควรพูดในโทนเสียงปกติโดยใช้ไมโครโฟน นักเรียนจะเข้าใจจากการอ่านปากและ หน้าตา ท่าทางของครูแล้วตีความจากการสื่อสารนี้
- 5) หากนักเรียนมีล่ำมแล้วครูควรให้นักเรียนสำเนาบทเรียนให้ล่ำมาก่อนเริ่มชั้นเรียน
- 6) โปรดจำไว้ว่าครูไม่จำเป็นต้องพูดคุยกับล่ำมระหว่างแปลเพราะทำให้ล่ำขาดสมาธิและ สับสน ล่ำมีหน้าที่ตัวกลางการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน

7) ขณะเขียนบนกระดานครูควรหยุดพูด เพราะนักเรียนมองไม่เห็นปากและใบหน้าของครู ควรเขียนกระดานและให้นักเรียนจดข้อความบนกระดานให้แล้วเสร็จ ครูจึงค่อยอธิบายเนื้อหาบนกระดาน

8) ใช้ภาพและกราฟิกประกอบการสอนหรือสรุปเนื้อหาหรือมโนคติบทเรียนที่จะเรียนก่อน เริ่มเรียนและให้นักเรียนวาดภาพหรือสร้างแผนภูมิสรุปความคิดที่เกี่ยวกับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ครู จัดให้นักเรียนหุหนวกเป็นผู้เรียนที่เรียนรู้จากการมองเห็น

9) กุญแจสำคัญในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ การสอนเนื้อหาซ้ำ ๆ และการลงมือปฏิบัติ

10) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นผู้เรียนที่เข้าใจรูปธรรมและมีความยุ่งยากในการทำความเข้าใจแนวคิดที่เป็นนามธรรม ครูควรทำความเข้าใจและเพิ่มเวลาแก่นักเรียน

11) บทเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรเป็นบทเรียนภาษาทุกบทเรียน เนื่องจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขาดทักษะภาษาที่จำเป็น ดังนั้นควรมีการจดบันทึกคำศัพท์สำคัญ ความหมายของคำ มโนคติหลักในแต่ละบทเรียนที่นักเรียนต้องเข้าใจลงสมุดงาน ตีฉลากวัตถุในห้องเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้คำนามและการสะกดคำ ทำให้ห้องเรียนเต็มไปด้วยการพิมพ์รูปภาพ แผนภูมิ เพราะช่วยให้เด็กหุหนวกสร้างทักษะทางภาษาและทำงานได้ดีกับเพื่อนในชั้นเรียนและกับผู้ปกครอง

ในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรปฏิบัติดังนี้

1) สบตา มองตรงไปที่นักเรียนและเผชิญหน้าเมื่อต้องการสื่อสารกับนักเรียนพูดตามธรรมชาติ และชัดเจนกับนักเรียน ครูควรตระหนักการพูดดังไม่ได้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ครูพูด

2) พูดชื่อของนักเรียนหรือแสดงท่าทางให้นักเรียนสนใจก่อนที่จะพูด

3) มอบหมายนักเรียนนั่งโต๊ะทำงานใกล้กับครู หรือหน้าห้องเรียนหรือสถานที่ที่ครูตั้งใจจะให้นักเรียนมองเห็นและเข้าใจเนื้อหาการบรรยายให้มากที่สุด

4) การสื่อสารบางอย่างอาจเป็นเรื่องยากสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่จะเข้าใจ การสอนเรื่องสำนวนซึ่งเป็นการเล่นคำ การอธิบายเรื่องตลกและการถากถาง ซึ่งเนื้อหาอาจไม่ตรงกับข้อความ

5) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะมีพัฒนาการล่าช้าด้านทักษะทางสังคม ครูควรสร้างโอกาสระหว่างชั่วโมงเรียนหรือระหว่างพักให้มีกิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคม เช่น การเล่นเกมหรือการตั้งประเด็นการสนทนาหรืออภิปรายสาระการเรียนรู้

6) ครูผู้ช่วยควรเก็บหวาดหรือดูแลไม่ให้บังริมฝีปากหรือใบหน้า ป้องกันอุปสรรค ในการสื่อสารผ่านการอ่านปากหรือการสังเกตท่าทางจากใบหน้าของครู

หลักสูตรและการสอนโดยใช้กลยุทธ์การมองเห็น (Eubanks, 2011)

1) ปรับวิธีการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยแสดงข้อมูลที่ต้องการสื่อสารกับนักเรียนบนกระดาน เช่น การเขียนการบ้านทั้งหมดคำแนะนำในชั้นเรียนและ การเปลี่ยนแปลงตารางประจำวันหรือการแทรกกิจกรรมพิเศษ การเขียนขั้นตอนเป็นแผนผังหรือแผนภูมิสรุปบทเรียนหรือเนื้อหาบนกระดานอาจใช้ปากกาที่มีสีต่าง ๆ เพื่อให้ความสำคัญกับข้อความหรือข้อที่ควรจำ นักเรียนจะสนใจและจำได้ดีขึ้น

2) จัดเรียงโต๊ะในรูปแบบวงกลมหรือรูปเกือกม้า เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถมองเห็นครู เพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ได้ นี่เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งถ้าพวกเขาจำเป็นต้องอ่านริมฝีปากและสบตากับครูระหว่างการสอนหรืออธิบายความรู้แก่นักเรียน

3) ให้นักเรียนมีโครงร่างของบทเรียนประจำวันและพิมพ์สำเนาของบันทึกช่วยให้นักเรียนมุ่งเน้นการอธิบายและคำถามในขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ จากนั้นนักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสามารถอ่านบันทึกย่อในภายหลังได้อย่างง่ายดาย เนื่องจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรู้ผ่านสายตา การมองเห็นเป็นวิธีการหลักในการรับฟังข้อมูลจึงควรใช้เครื่องมือที่เป็นรูปภาพ รูปถ่าย แผนภูมิ ทุกครั้งที่สามารถทำได้ พิจารณาใช้โปสเตอร์ แผนภูมิกราฟิก การ์ดภาพทำมือ การจัดกราฟิกสิ่งประดิษฐ์หรือรายการภาพเพื่อแสดงแนวคิดครูอาจเพิ่มการใช้วิดีโอที่มีคำอธิบายภาพในชั้นเรียน จะทำให้เข้าใจมากขึ้น

4) ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) เกี่ยวกับการปรับตัวในห้องเรียนและการช่วยเหลือที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนเป็นรายบุคคล

กล่าวโดยสรุปการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรให้ความสำคัญกับการลงมือปฏิบัติ การสอนซ้ำเนื้อหา สื่อที่มองเห็นได้ เช่น ดูการสาธิต เลียนแบบ สื่อที่มองเห็นได้ การทำตัวแบบ การใช้รูปภาพและไดอะแกรมเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียน ทุกชั้นเรียนในการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล การจัดการศึกษา มุ่งให้สอดคล้องกับ

สภาพและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะ ที่มุ่งทำประโยชน์ สร้างสิ่งที่ดีงามให้กับ สังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

วิชาพลศึกษา (Physical Education) เป็นวิชาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาซึ่ง มุ่งหมายให้เกิดการเรียนรู้เชิงทักษะพิสัย (Psychomotor Learning) เป็นวิชาหนึ่งที่บรรจุในหลักสูตร การศึกษาของชาติ นับว่ามีความสำคัญ ในการที่จะพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีบุคลิกทั้งร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และได้มี การบรรจุไว้ในหลักสูตรของโรงเรียนทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกาย ตามสำหรับเด็กและเยาวชนไทยตามช่วงอายุ โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้ง สุขภาพ ที่สมบูรณ์ หลักการและปรัชญาของการพลศึกษา คือ มุ่งให้นักเรียนได้มีพัฒนาการ ดังนี้

- (1) ด้านสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน
- (2) ด้านทักษะการกีฬาตามความสนใจ
- (3) ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาพลศึกษา
- (4) ด้านคุณธรรม เช่น การมีน้ำใจนักกีฬา การมีวินัย
- (5) ด้านเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

การวัดและประเมินผลพลศึกษาเป็นกระบวนการตรวจสอบพัฒนาการที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้อง กับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (Bloom's Taxonomy) กล่าวคือ 1) พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาพลศึกษา 2) จิตพิสัย (Affective Domain) คือ ด้านคุณธรรม เจตคติที่ดี ต่อการออกกำลังกายเล่นกีฬา และ 3) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) คือ ด้านทักษะ และ สมรรถภาพทางกาย วิชาพลศึกษาช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการเป็นคนที่มีบุคลิกทุก ๆ ด้านทั้ง 5 ด้าน ไปพร้อม ๆ กัน

การวัดประเมินทักษะเป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานและ วัดทักษะปฏิบัติด้านกีฬา ส่วนการวัดความรู้ความเข้าใจอาจใช้แบบทดสอบทั้งแบบปรนัยและแบบอัตนัย

การประเมินเจตคติ เป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเจตคตินี้ จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดในกรณีที่สิ่ง เร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม องค์ประกอบของเจตคติ องค์ประกอบของเจตคติมี 3 ประการ ได้แก่ 1) ด้านความคิด (Cognitive Component) เป็นการรับรู้

และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ แสดงออกมาในแนวคิดที่ว่าอะไรถูก อะไรผิด 2) ด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่สอดคล้องกับความคิด เช่น ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ไม่ดีต่อสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น ด้วย จึงแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกไม่ชอบหรือไม่พอใจ 3) ด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เป็นความพร้อมที่จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติเกิดจากความคิด ความรู้สึก ในการวัดประเมินด้านจิตพิสัย สามารถแบ่งลำดับขั้นของเจตคติตามคุณลักษณะ ที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ของเจตคติ ได้ 5 ขั้น ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2556)

ขั้นที่ 1 การตั้งใจรับ (Receiving) เป็นความสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปรากฏการณ์อย่างเต็มใจ ไม่ต้องมีใครบังคับโดยฟังและดูอย่างตั้งใจ เป็นขั้นของเจตคติที่มีความซับซ้อนน้อยที่สุด เป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนาเจตคติ

ขั้นที่ 2 การตอบสนอง (Responding) เป็นการเข้าร่วมหรือลงมือกระทำปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ยอมรับ เชื่อฟัง ไม่ต้องใช้การบังคับขู่เข็ญ ด้วยความพึงพอใจมีความสุข และสนุกสนาน

ขั้นที่ 3 การเห็นคุณค่า (Valuing) เป็นการเห็นความสำคัญหรือเห็นคุณค่า ประทับใจ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดจากจิตใจและความรู้สึกของภายในแต่ละบุคคล ที่แสดงออกทางพฤติกรรมชัดเจน คงที่และสม่ำเสมอ ได้แก่ การยอมรับคุณค่าของบุคคล ข้อเสนอ แนวคิด ความพึงพอใจในคุณค่า มีความผูกพัน ยึดมั่นและต้องการให้ได้มาซึ่งคุณค่านั้น

ขั้นที่ 4 การสร้างคุณค่า (Organizing) เป็นการนำเอาคุณค่าในลักษณะต่าง ๆ มารวมกันให้สามารถมองเห็นความสอดคล้องหรือความขัดแย้งของคุณค่าแต่ละอย่าง เปรียบเทียบ แยกแยะ สร้างความสัมพันธ์ และสังเคราะห์คุณค่าที่ดีและเหมาะสมกับตนเองขึ้นเป็นระบบคุณค่าสำหรับตนเอง

ขั้นที่ 5 การสร้างลักษณะของตนเองตามสิ่งที่เห็นว่ามีคุณค่า (Characterization by Value) เป็นการใชระบบคุณค่าที่ได้จากขั้นที่ 4 มาพัฒนาตนเอง หรือนำมาประพจน์ ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของตนเองที่คงเส้นคงวา นำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพใหม่ การปรับตัวทางสังคม การดำเนิน ชีวิตและการปรับอารมณ์ใหม่

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาด้านกายภาพที่สำคัญซึ่งสัมพันธ์กับปัญหาด้านวิชาการและการสื่อสารระยะยาว นอกจากนี้ มีการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีสมรรถภาพทางกายไม่สมวัยโดยมีปัญหการทำงานกลไกการเคลื่อนไหว เช่น การรักษาสมดุลของร่างกายขณะอยู่ในท่ากระโดดขาเดียว ประมือเหนือศีรษะ หรือเดินต่อเท้าเป็นเส้นตรง (Zwierzchowska, Gawlik and Grabara, 2004) จากการศึกษาของ Cushing et al. , (2013) พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากประสาทหูเสื่อมมีความผิดปกติของระบบการทรงตัว ร้อยละ 50 ขึ้นและในจำนวนนี้ 1 ใน 3 มีความผิดปกติอย่างรุนแรงขึ้นอยู่กับความผิดปกติของเยื่อหุ้มสมองอักเสบ โรงเรียนควร

เพิ่มเวลาให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้เคลื่อนไหวนอกวิชาพลศึกษา ครูทักษะทางกีฬา รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดสภาพแวดล้อม สื่อและล่ามภาษามือ โดยไม่ลดมาตรฐานการศึกษา แก่นักเรียน ครูใช้กลยุทธ์การสอนโดยนักเรียนมองเห็นได้ เช่น การสาธิตมาพัฒนาการเรียนรู้ (Easterbrooks and Stoner, 2006) ผู้เรียนสามารถเข้าถึงวิชาพลศึกษาได้โดยครูสื่อสารผ่านภาษามือ หรือสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการมอง มีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองซ้ำ ๆ (The Wallace Foundation, 2013) การทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจกับการเรียนรู้สาระพลศึกษานั้น ปัจจัยที่สำคัญ คือ การจัดสภาพแวดล้อมหรือจัดบรรยากาศการเรียนที่เหมาะสม ตรงกับความสนใจของนักเรียน มีอุปกรณ์ ออกกำลังกายทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีอุปกรณ์สันทนาการ เช่น โยนลูก วิทยุวิทยุ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ทำให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน ครูมีทักษะทางกีฬาและทักษะการสอน สร้างแรงจูงใจ แก่นักเรียนในการออกกำลังกาย เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ (เกอร์รินทร์ สีมพอล ไพบูลย์ ศรีชัยสวัสดิ์ และ นำชัย เลวลีย์, 2555)

กล่าวโดยสรุปนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นผู้เรียนที่เรียนรู้จากการเห็นและการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีสมรรถภาพทางกายไม่สมวัยโดยมีปัญหาระบบการทำงานกลไกการเคลื่อนไหว การจัดการเรียนรู้ วิชาพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ประกอบด้วย การออกกำลังกาย การเล่นกีฬาและนันทนาการ เพื่อให้นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานสมวัย เน้นการปฏิบัติซ้ำ ๆ จนชำนาญ ใช้สื่อที่มองเห็นได้ เช่น รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรพัฒนาหลักสูตรที่ยืดหยุ่น หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนรายบุคคล สนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ จัดสภาพแวดล้อม อำนวยความสะดวกด้านบุคลากร ล่ามภาษามือ สนับสนุนทางสังคม และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ วัดประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

3. หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษา

3.1 ความหมายและความสำคัญ

วิชาพลศึกษาเป็นหนึ่งในวิชาบังคับให้เรียนตามหลักสูตร เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวที่ถูกวิธีของร่างกายและตามความต้องการของจิตใจ ไม่ว่าชนิดกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ เช่น แบดมินตัน กระบี่ เทเบิลเทนนิส ฟุตบอล ว่ายน้ำ เป็นต้น รวมทั้งการเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น ออกกำลังกาย กายบริหาร เป็นต้น ซึ่งนักเรียนควรมีสมรรถภาพทางกายที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามช่วงอายุ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมาย พลศึกษาว่า การศึกษาที่จะนำไปสู่ความเจริญงอกงามและพัฒนาการทางร่างกาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) Centers for

Disease Control and Prevention : CDC (2010) ให้ความหมายการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษา ว่า วิชาพลศึกษามีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจและการเรียนการสอนที่ออกแบบมาเพื่อพัฒนาทักษะ การเคลื่อนไหว ความรู้และแสดงพฤติกรรมทางกายและสมรรถภาพทางกายอย่างเหมาะสม CDC (2010) สนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาทุกวันเพื่อช่วยให้นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายสมวัยและมีความมั่นใจในการเคลื่อนไหวร่างกายไปตลอดชีวิต โดยสมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness) คือสภาวะของร่างกายที่อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อช่วยให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดอัตราเสี่ยงของปัญหาสุขภาพที่เป็นสาเหตุจากการออกกำลังกายสร้างความสมบูรณ์และแข็งแรงของร่างกายในการเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายได้อย่างหลากหลาย บุคคลที่มีสมรรถภาพทางกายดีจะสามารถปฏิบัติกิจต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี สมรรถภาพทางกายแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ สมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพ (Health-related physical fitness) และสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับทักษะ (Skill-related physical fitness) กรมพลศึกษา (2562) ให้ความสำคัญกับสมรรถภาพทางกายและการทดสอบสมรรถภาพทางกายของเยาวชนและประชาชนไทย จึงได้จัดทำแบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนที่ทุกช่วงอายุ เพื่อให้โรงเรียนนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายของนักเรียนเนื่องจากวัยเด็กเป็นวัยที่อยู่ในช่วงการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นการช่วยกระตุ้น และพัฒนาระบบต่างในร่างกายที่จะช่วยให้เด็กมีการเจริญเติบโตเหมาะสมตามวัย ทำให้มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ และยังช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดี Barboza, Ramos, Abreu, and Castro (2019) กล่าวว่า ศักยภาพด้านพลศึกษา คือ ทักษะการเคลื่อนไหวที่ทำให้คนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีความเสี่ยงต่ำในการที่จะเกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพก่อนถึงเวลาอันสมควร และมีพลังงานในการประกอบกิจกรรมทางกายเพื่อความสนุกสนาน

US Department of Health and Human Services (2008) กล่าวว่า สมรรถภาพทางกายเป็นตัวชี้วัดประสิทธิผลการสอนพลศึกษาในโรงเรียน สืบเนื่องจากความสามารถในการทำงานประจำวันด้วยความแข็งแรงและความตื่นตัวโดยไม่เมื่อยล้าเกินควรและมีพลังงานเพื่อทำกิจกรรมยามว่างและตอบสนองอย่างเหมาะสมต่อเหตุการณ์ฉุกเฉิน สมรรถภาพทางกายของนักเรียนเป็นตัวบ่งชี้ความเสี่ยงต่อสุขภาพในผู้ใหญ่ การออกกำลังกายที่เหมาะสมช่วยส่งเสริมสุขภาพหัวใจและหลอดเลือดและกล้ามเนื้อ และป้องกันภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง การออกกำลังกายที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางกาย ได้แก่ กิจกรรม

เพิ่มความอดทนของระบบทางเดินหายใจ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหรือความสามารถในการใช้ออกซิเจน ความยืดหยุ่น ความอดทนของกล้ามเนื้อ และองค์ประกอบของร่างกาย การออกกำลังกายที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพหรือทักษะมักจะเน้นไปที่การปรับปรุงความคล่องตัว ความสมดุล ความเร็ว พลังงานประสานงานและเวลาตอบสนอง กิจกรรมการออกกำลังกายที่ส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ประกอบด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้

1) เกม เป็นกิจกรรมการเล่นอย่างง่าย ๆ ไม่มีกฎกติกาที่ซับซ้อนมากนักเน้นที่ความสนุกสนาน เสริมสร้างความแข็งแรงของร่างกาย

2) กิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่นิยมเล่นกันอย่างแพร่หลาย แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) กีฬากลางแจ้ง 2) กีฬาในร่ม ไม่เน้นการเคลื่อนไหวอย่างหนัก แต่จะเน้นเรื่องความสนุกสนานและมักจะนิยมเล่นภายในอาคารหรือโรงยิม เช่น เทเบิลเทนนิส ยิมนาสติก

3) กิจกรรมเข้าจังหวะ ได้แก่ กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้เสียงเพลง หรือดนตรีเป็นส่วนประกอบ

4) กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย เป็นกิจกรรมที่รักษาหรือเสริมสร้างร่างกาย ให้แข็งแรง เช่น การดึงข้อ ดันพื้น ลูก-นั่ง ฯลฯ

5) กิจกรรมนอกเมือง ส่งเสริมการเคลื่อนไหวร่างกายโดยการศึกษาธรรมชาติที่สนใจ เช่น การปีนเขา การเดินทางไกล การทัศนอาจร การเข้าค่ายพักแรม เป็นต้น

6) กิจกรรมแก้ไขความบกพร่อง ความไม่สมวัยหรือความพิการ เป็นกิจกรรมที่ให้เคลื่อนไหวเพื่อแก้ไขความพิการ เพิ่มศักยภาพ ส่งเสริมพัฒนาการหรือคงสภาพการเคลื่อนไหวที่มีอยู่

สรุปศักยภาพด้านพลศึกษา หมายถึง ความสามารถในการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่น กีฬาที่ส่งผลดีต่อสมรรถภาพทางกาย ระบบทางเดินหายใจ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหรือความสามารถในการใช้ออกซิเจน ความยืดหยุ่น ความอดทนของกล้ามเนื้อ มีความมั่นใจและพึงพอใจกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายไปตลอดชีวิต

ความสำคัญของศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนมัธยม

U.S. Department of Health and Human Services (2018) กล่าวว่า วัยเด็กและวัยรุ่นเป็นช่วงสำคัญสำหรับการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว การสร้างนิสัยการออกกำลังกายเป็นรากฐาน การดูแลสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีตลอดชีวิต กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายในเด็กและวัยรุ่นจะมีสมรรถภาพทางเดินหายใจและกล้ามเนื้อแข็งแรง มีไขมันในร่างกายลดลงและกระดูกที่แข็งแรง การออกกำลังกายยังมีประโยชน์ต่อสุขภาพสมองสำหรับวัยรุ่น วัยรุ่น ภาวะซึมเศร้าลดลง การออกกำลังกายในระดับปานกลางถึงมาก ช่วยเพิ่มความจำและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับเด็กและวัยรุ่นที่ไม่มี

กิจกรรมการเคลื่อนไหวทางร่างกายน้อย รัฐควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมในชุมชน เช่น สวนสาธารณะ การวิ่งแรลลี่

U.S. Department of Health and Human Services (2018) นำเสนอประโยชน์ของกิจกรรมพลศึกษาจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้สถานการณ์เป็นฐาน (Evidence based research) ระหว่างปี 2551 – 2561 และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มากมายสนับสนุนชาวอเมริกันทุกคนให้มีกิจกรรมทางกายเพื่อปรับปรุงสุขภาพโดยรวมและลดความเสี่ยงของปัญหาสุขภาพมากมาย ดังนี้

- 1) เด็กอายุ 3 ถึง 5 ปีมีสุขภาพกระดูกและน้ำหนักดีขึ้น
- 2) เด็กอายุ 6 ถึง 13 ปี สมองส่วนของการเรียนรู้จะได้รับการพัฒนาอย่างชัดเจน เช่น การประมวลผลความรู้ ความจำและ ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ (Executive Functions: EF)
- 3) เด็กอายุ 6 ถึง 17 ปี ลดความเสี่ยงภาวะซึมเศร้าและสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย
- 4) การออกกำลังกายมีประโยชน์ต่อสุขภาพสมองรวมทั้งเป็นไปได้ปรับปรุงการทำงานของความรู้ความเข้าใจลดความวิตกกังวล ความเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้าและการนอนหลับที่ดีขึ้นและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 5) ลดความเสี่ยงต่อการเพิ่มน้ำหนักตัวมากเกินไปขณะตั้งครรภ์สำหรับหญิงตั้งครรภ์โรคเบาหวานและภาวะซึมเศร้าหลังคลอด
- 6) ลดความเสี่ยงการบาดเจ็บจากการหกล้มสำหรับผู้สูงอายุ
- 7) ลดความเสี่ยงการตายจากทุกสาเหตุทางกายและทำให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับผู้ที่เป็นโรคเรื้อรังต่างๆ

World Economic Forum (2018) สนับสนุนให้เด็ก ๆ ออกกำลังกายเพื่อเพิ่มศักยภาพของสมองมากขึ้น โดยนำเสนอข้อมูลการศึกษาของประเทศสเปนที่พบว่าเด็กที่มีกิจกรรมทางกายจะมีสมองส่วนหน้าและส่วนข้างมากขึ้น (Frontal and temporal regions and the calcarine cortex) ซึ่งทั้งหมดนี้มีความสำคัญต่อความสามารถของสมองที่ใช้บริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตได้สำเร็จ (Executive function) รวมถึงการเรียนรู้ (Learning) ทักษะการเคลื่อนไหว (Motor skills) การประมวลผลด้วยภาพ (Visual processing) และพัฒนาความสามารถทางการเรียน (Academic performance) World Economic Forum ได้กระตุ้นรัฐบาลให้กำหนดนโยบายและนักการศึกษาให้นำผลการวิจัยไปใช้ในโรงเรียนโดยการสอนพลศึกษาหรือออกกำลังกายทุกวัน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ให้ข้อมูลว่าระบบการศึกษาไทยยังไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการกีฬามากนัก จึงกำหนดยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) สนับสนุนส่งเสริมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชนโดย

การส่งเสริมการพัฒนาการออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการและวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อให้เด็กและเยาวชนตระหนักถึงการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย ส่งเสริมการพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย และการเผยแพร่ความรู้เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย เล่นกีฬาและการดูแลสุขภาพให้กับคนไทย ตลอดจนการจัดทำแนวทางส่งเสริมสุขภาพและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาสำหรับคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุซึ่งจะเป็นการส่งเสริมกีฬามวลชนที่สมบูรณ์อย่างแท้จริง ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพลศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาไปสู่การสร้างนักกีฬาของสถานศึกษาและนักกีฬาแห่งชาติ นอกจากนี้ยังส่งเสริมและพัฒนากีฬาในภาพรวมสู่ความเป็นเลิศ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสรุป ดังนี้

1) พัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ให้ได้มีชั่วโมงพลศึกษาเพิ่มขึ้น อบรมครูพลศึกษาในโรงเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมกีฬาล่วงเลิกเรียน (After school program)

2) ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ประชาชน ส่วนราชการและองค์กรเอกชนได้ออกกำลังกายและกีฬาเป็นประจำทุกสัปดาห์

3) สนับสนุนให้มีสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาในชุมชนทั่วประเทศ โดยบูรณาการร่วมกับกระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4) นำวิทยาศาสตร์การกีฬา มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนานักกีฬาในทุกระดับ พัฒนาผู้ฝึกสอน (โค้ช) และนักกีฬาให้ก้าวสู่ความเป็นนักกีฬาระดับนานาชาติ โดยจะเน้นการสร้างกีฬาที่เป็นทีมให้เข้าสู่ระดับโลก

5) พัฒนาระบบการคัดสรร ฝึกฝนและพัฒนา นักกีฬาอย่างต่อเนื่อง

6) ส่งเสริมกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว และการบูรณาการระหว่างกีฬาและการท่องเที่ยวให้เกิดผลสูงสุดทุกมิติรวมทั้งคนพิการ พัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีมาตรฐานและส่งเสริมการวิจัยด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา

สุภาพร เทพสุวรรณ (2561) กล่าวว่า กิจกรรมการเล่นกีฬาเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีประโยชน์มากมายกับคนทุกเพศทุกวัยโดยเฉพาะในวัยรุ่นการเล่นกีฬาเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติที่อวัยวะทุกส่วนของร่างกายทำงานอย่างเต็มที่ทั้งกล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ เช่น การเดิน วิ่ง กระโดด ตีแบดมินตัน นอกจากนี้ การเล่นกีฬาช่วยให้มีจิตใจและอารมณ์ที่เบิกบานแจ่มใส อีกทั้งยังกระตุ้นให้สมองตื่นตัว มีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้รวดเร็วและสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมสนับสนุน ให้เด็ก ๆ ได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ การเล่นกีฬา ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีประโยชน์สำหรับเด็ก ๆ ดังนี้

1) ช่วยให้เด็กมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง เมื่อเด็ก ๆ ได้เล่นกีฬา ร่างกายของเด็กจะมีการเคลื่อนไหวอย่างสมดุล อีกทั้งการที่เด็กได้เล่นกีฬานั้นจะช่วยให้ระบบประสาทสั่งการ ของกล้ามเนื้อส่วน

ต่าง ๆ ของร่างกายทำงานได้ดี อีกทั้งช่วยให้เด็กมีการทรงตัวที่ดีและช่วยพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ให้ได้มีการเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่วอีกด้วย

2) ช่วยเพิ่มมวลกระดูกให้กับเด็ก นอกจากจากการเล่นกีฬาจะช่วยให้ระบบหลอดเลือดและหัวใจแข็งแรง ซึ่งส่งผลต่อการหลั่งฮอร์โมนเพื่อการเจริญเติบโต (Growth hormone) แล้วยังช่วยในเรื่องของการพัฒนาและการเจริญเติบโตของเด็กในการเพิ่มมวลกระดูกของเด็กที่ช่วยส่งเสริม ความแข็งแรงของข้อต่อและระบบกล้ามเนื้อของร่างกายอีกด้วย เช่น กิจกรรมกระโดด การเดินตามเส้น เดินตามแบบ

3) ลดปัญหาเด็กอ้วน เกิดจากเด็กไม่ได้เคลื่อนไหวออกกำลังกายเลย ดังนั้นควรส่งเสริมให้เด็กได้ออกกำลังกายเล่นกีฬาเช่น ขว้นไปวิ่ง ขี่จักรยาน เต้นแอโรบิค วายน้ำ ซึ่งการเล่นกีฬานั้น จะช่วยเผาผลาญไขมันส่วนเกินให้ออกไปจากร่างกายและทำให้เด็กมีร่างกายที่แข็งแรง มีรูปร่าง ที่ดีมีส่วน

4) ช่วยให้เด็กมองดีสุขภาพจิตดี เพราะการที่เด็กได้เล่นกีฬา นอกจากจะช่วยให้เด็กมีร่างกายที่แข็งแรงโดยตรงแล้ว ยังช่วยให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดีมีอารมณ์ที่เบิกบานแจ่มใส มีความสุขสนุกสนาน และช่วยลดความเครียดอีกด้วย อีกทั้งกิจกรรมกีฬายังช่วยให้สมองส่วนการเรียนรู้ของเด็กทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะเลือดและออกซิเจนมีการไหลเวียนไปสู่สมองได้ดี ซึ่งเป็นการช่วยให้สมองส่วนความจำของเด็กทำงานได้ดีขึ้น

องค์กรอนามัยโลกแนะนำว่าเด็กอายุตั้งแต่ 5 - 17 ปี ควรเล่นกีฬา ออกกำลังกายอย่างน้อย 60 นาทีต่อวัน ผลการศึกษาหลายเรื่องเกี่ยวกับเด็กกับการออกกำลังกายส่งผลต่อความแข็งแรงของร่างกาย ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยให้ความสามารถทางความคิดอ่านและทางวิชาการของเด็ก ๆ ดีขึ้น เนื่องจากการหมุนเวียนของโลหิตไปเลี้ยงสมองดีขึ้นสามารถคิดทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วคิดเร็วขึ้นและมีโอกาสประสบความสำเร็จทางวิชาการมากกว่าเด็กที่ไม่ได้ออกกำลังกาย มีการค้นพบหลักฐานว่า เด็ก ๆ ทำคะแนนทดสอบการอ่านและคณิตศาสตร์ได้สูงหลังจากออกกำลังกายด้วยการเดินเป็นประจำ โดยนักเรียนทำกิจกรรมที่ออกแรงกาย เช่น เดินมาโรงเรียน เดินเปลี่ยนห้องเรียน ใช้อุปกรณ์ออกกำลังกายกลางแจ้งเป็นประจำ โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูเพิ่มกิจกรรมการเคลื่อนไหว ทั้งในและนอกการเรียนพลศึกษาเป็นประจำเด็ก ๆ จะมีความสามารถในการเรียนรู้สูงที่ขึ้นด้วย (Gomez and Hillman, 2013; Pearson, 2014) Centers for Disease Control and Prevention (2014) กล่าวว่ามีหลักฐานยืนยันว่าการเคลื่อนไหวร่างกาย การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1) นักเรียนที่มีกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น สนใจมาโรงเรียน สมรรถนะทางการคิดดีขึ้น เช่น ความจำและพฤติกรรมในชั้นเรียนดีขึ้น เช่น พฤติกรรมตั้งใจทำงาน

2) กิจกรรมการออกกำลังกายและระดับสมรรถภาพทางกายที่สูงขึ้นสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เช่น สมาธิ การสนใจจดจ่อ

3) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนพลศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนการทดสอบที่ได้มาตรฐานและพฤติกรรมในห้องเรียน เช่น พฤติกรรมการทำงานร่วมกับเพื่อน

4) การเพิ่มเวลาสำหรับกิจกรรมพลศึกษาส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถภาพทางกายของนักเรียน

5) เวลาที่ใช้ในการพักผ่อนแสดงให้เห็นว่ามีผลกระทบทางบวกต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ความสนใจจดจ่อ ความจำและพฤติกรรมในชั้นเรียน เช่น ไม่ทำงานส่ง

6) การออกกำลังกายในห้องเรียนสั้น ๆ เช่น 5-10 นาที นั้นเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนรู้ เช่น ความสนใจ สมาธิ พฤติกรรมในห้องเรียน เช่น พฤติกรรมการทำงานและผลลัพธ์ทางการศึกษา เช่น คะแนนการทดสอบที่ได้มาตรฐาน การอ่านคะแนนความรู้ คะแนนความคล่องแคล่วทางคณิตศาสตร์

7) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกายนอกหลักสูตร เช่น กีฬาระหว่างโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ย (GPA) ที่สูงขึ้น อัตราการออกกลางคันลดลงและปัญหาด้านวินัยของนักเรียนน้อยลง

การเล่นกีฬาและออกกำลังกายมีประโยชน์ต่อการเรียนหนังสือของนักเรียนซึ่งจำเป็นต้องให้มีวิชาพลศึกษาในโรงเรียน เนื่องจากสมรรถภาพทางกายและพฤติกรรมของเราส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน หน่วยความจำและสมอง คนที่มีบุคลิกภาพหรือวิถีชีวิตที่เคลื่อนไหวหรือต้องเดินทางตลอดเวลา จะมีพัฒนาการทางสติปัญญาสูงกว่าเดิม ระหว่างการออกกำลังกาย สมองจะได้รับสารอาหารและออกซิเจนจากกระแสเลือด มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาสมองให้เฉียบแหลม การออกกำลังกายเบา ๆ ช่วยกระตุ้นอวัยวะและเนื้อเยื่อต่าง ๆ ของร่างกาย รวมถึงเซลล์ประสาทของสมองช่วยเพิ่มการพัฒนาเส้นเลือดฝอยในสมอง มีเลือดไปเลี้ยงสมองมากขึ้น ทำให้คิดเร็วและฉลาดขึ้น ในตอนแรกสันนิษฐานว่าจะมีผลกระทบเฉพาะพื้นที่สมองเท่านั้น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในควบคุมกลไกต่าง ๆ แต่เมื่อเวลาผ่านไปในระหว่างการวิจัยพบว่า การพัฒนาขยายไปถึงความสามารถอื่น ๆ รวมทั้งการเรียนรู้ การคิดและความจำ ในระหว่างการออกกำลังกายสมองจะพัฒนากระบวนการทางสติปัญญาและความสำเร็จทางวิชาการ (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร องค์กรมหาชน, 2560; สุพาพร เทพยสุวรรณ, 2561) นักกีฬาอาชีพมีภาพสมองที่ความสัมพันธ์กับสติปัญญา โดยนักกีฬาอาชีพมีการฝึกซ้อมและเคลื่อนไหวผ่านท่าทางต่าง ๆ ย่อมมีโอกาสของการพัฒนาทางสมองย่อมดีกว่าคนที่นั่งอยู่บนโซฟาตลอดเวลา นอกจากนี้ต้องยังแบ่งปันเวลาอ่านและเรียนอยู่เสมอ หลายคนคิดว่าไม่ต้องจริงจังกับการเรียนมากนักก็ได้ นักกีฬาอาชีพต้องฝึกฝนหนักในบางกรณี มี

ความเครียดมาก ส่งผลเสียต่อการทำงานของระบบประสาท ดังนั้นการออกกำลังกายเป็นประโยชน์ต่อสมอง แต่ควรพองามเหมาะกับร่างกาย ซึ่งโค้ชหรือครูผู้ฝึกสอนจะให้คำแนะนำการฝึกซ้อมสำหรับนักกีฬาได้เป็นอย่างดี (กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์, 2557; กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

กล่าวโดยสรุปพลศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพกายและกีฬา โรงเรียนและผู้ปกครองควรส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านสมรรถภาพทางกาย มีทักษะทางกีฬา อีกทั้งยังกระตุ้นให้สมองตื่นตัว มีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

3.2 การส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

การจัดกิจกรรมทางกายและการออกกำลังกายสำหรับเด็กและเยาวชนรวมอยู่ในการสอนพลศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การศึกษาแก่นักเรียนด้านการดูแลสุขภาพอย่างมีเป้าหมายประกอบด้วย การดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน รวมทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนานักเรียนที่เกี่ยวข้องกับกับสมรรถภาพทางกายไว้ดังนี้ สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ และกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไว้ในทุกระดับชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยเน้นการประเมินด้านทักษะเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการประเมินในเรื่องสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพนักเรียนตามสภาพจริงด้วย การทดสอบและการประเมินสมรรถภาพทางกายผู้เรียน ซึ่งการประเมินจะช่วยให้สามารถติดตามแก้ไขผู้เรียนที่มีสมรรถภาพทางกายต่ำกว่าเกณฑ์ปกติได้และสามารถส่งเสริมพัฒนาหรือจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของนักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติให้สามารถพัฒนาสมรรถภาพทางกายของตนเองให้ดีขึ้นหรือผ่านเกณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมให้นักเรียนได้มีกิจกรรมทางกายในวิถีชีวิต รวมถึงลดพฤติกรรมเนือยนิ่ง (Sedentary Behavior) ที่ใช้พลังงานต่ำ เช่น การนั่งเล่นโทรศัพท์มือถือ การใช้คอมพิวเตอร์ โดยมีข้อเสนอแนะการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอ สำหรับวัยเรียนและวัยรุ่น (6 - 17 ปี) ให้มีกิจกรรมทางกายในชีวิตประจำวันอย่างน้อย 60 นาทีต่อวัน อันจะนำไปสู่การมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง (กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, 2561) ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยและสมาคมกุมารแพทย์

แห่งประเทศไทย (2560) ให้ข้อเสนอแนะการออกกำลังกายสำหรับเด็กวัยรุ่น ดังนี้ 1) ควรจัดเวลาเพื่อให้เด็กออกกำลังกาย อย่างน้อย 30 ถึง 60 นาทีต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อให้สมบูรณ์แข็งแรง เพิ่มความสูง โดยเฉพาะในเด็กผู้หญิงซึ่งเข้าสู่วัยรุ่นเร็ว ประมาณอายุ 10 ปี จะมีช่วงสูงต่อไปได้หลังมีประจำเดือนไม่เกิน 2 ปี 2) กิจกรรมในแต่ละวันควรจะเริ่มจากระดับเบา ปานกลางและหนักตามลำดับ 3) จัดสถานที่ที่บ้านหรือพาไปทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้ออกกำลังกายแบบแอโรบิก เช่น เล่นกีฬา วิ่ง กระโดดเชือก ตีแบดมินตัน หรือว่ายน้ำ เป็นต้น 4) โปรแกรมการฝึก การออกกำลังกายที่จะเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เสริมสร้างกระดูกและให้ระบบกล้ามเนื้อมีความแข็งแรง ได้แก่ การโหนบาร์ ว่ายน้ำ และยกน้ำหนักขนาดน้อย 5) สนามที่เล่นควรมีขนาดใหญ่ สภาพแวดล้อมดี โลงแจ้งอากาศถ่ายเทดี

แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านพลศึกษาที่สำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน ดังนี้ (Presidential Youth Fitness Program, 2014)

1) ครอบครัวและโรงเรียนควรให้ความสำคัญและให้กำลังใจแก่เด็กและเยาวชน ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัยที่สนุกสนานและมีความหลากหลาย

2) เด็กและเยาวชน อายุ 6-17 ปีควรทำกิจกรรมทางกายระดับปานกลางถึงหนัก 60 นาทีทุกวัน เช่น การออกกำลังกายแบบแอโรบิก ในระดับปานกลางหรือระดับความเข้มข้นและควรออกกำลังกายที่มีความเข้มข้นสูงอย่างน้อย 3 วันต่อสัปดาห์ เหมาะสำหรับวัยรุ่นที่ร่างกายต้องการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ติดต่อกันจะช่วยเพิ่มสมรรถภาพทางเดินหายใจ กิจกรรมแอโรบิก เช่น การวิ่ง กระโดดเชือก ว่ายน้ำ เต้นรำและปั่นจักรยาน เป็นต้น

3) การเสริมสร้างกล้ามเนื้อ (Muscle-strengthening) เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการออกกำลังกายประจำวัน 60 นาทีขึ้นไปเด็กและวัยรุ่นควรมีกิจกรรมทางกายที่เสริมสร้างกล้ามเนื้ออย่างน้อย 3 วันต่อสัปดาห์ เช่น กีฬาทำให้กล้ามเนื้อทำงานมากกว่าปกติในระหว่างกิจกรรมในชีวิตประจำวัน กิจกรรมเสริมสร้างกล้ามเนื้อในเด็กหรือวัยรุ่นควรเป็นส่วนหนึ่งของการเล่น เช่น การเล่นบนอุปกรณ์สนามเด็กเล่น ปีนต้นไม้และการเล่นชักเย่อ ยกน้ำหนัก เป็นต้น

4) การเสริมสร้างกระดูก (Bone-strengthening) เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการออกกำลังกายประจำวัน 60 นาทีขึ้นไปเด็กและวัยรุ่นควรมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวเสริมสร้างกระดูกอย่างน้อย 3 วันต่อสัปดาห์ เช่น การวิ่ง กระโดดเชือก บาสเก็ตบอล เทนนิส ล้วนเป็นตัวอย่างของกิจกรรมเสริมสร้างกระดูก ดังตัวอย่างเหล่านี้แสดงให้เห็นกิจกรรมเสริมสร้างความแข็งแรงของกระดูกยังสามารถเสริมสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

Presidential Youth Fitness Program; PYFP (2014) กล่าวว่า โปรแกรมพลศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเยาวชนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย 1) หลักสูตรพลศึกษาที่มีมาตรฐานกลางของชาติ 2) นโยบายการสนับสนุนของโรงเรียน 3) เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมด้านพลศึกษา 4) การประเมินสมรรถภาพทางกายของนักเรียนที่เป็นมาตรฐาน การให้ความรู้ด้านการออกกำลังกายและการประเมินสมรรถภาพทางกายของนักเรียนช่วยให้นักเรียนปรับปรุงระดับการออกกำลังกายของตนเอง โรงเรียนสามารถรวมประสบการณ์ด้านสมรรถภาพทางกาย เข้ากับการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อเชื่อมโยงระหว่างการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและการออกกำลังกายเพื่อการเล่นกีฬาอาชีพ การนำเสนอผลการประเมินสมรรถภาพทางกายของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้กับผู้ปกครองเป็นการช่วยเพิ่มความตระหนักของผู้ปกครองและมีส่วนร่วมพัฒนาสุขภาพโดยรวมของนักเรียน โรงเรียนและครอบครัวควรจัดเวลาให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาทำกิจกรรมทางกาย อย่างน้อย 60 นาทีต่อวันต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ตามประเภทกิจกรรมทางกายที่สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านพลศึกษาที่สำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (Presidential Youth Fitness Program, 2014)

ประเภท	กิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนมัธยม
แอโรบิก (Aerobic)	เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่ในลักษณะเป็นจังหวะเป็นระยะเวลาที่ยาว เช่น เดินเร็ว เกมขว้าง-ปา เทนนิส เต้นประกอบเพลง เต้นรำ เคลื่อนไหวข้ามแนวลำตัว
การเสริมสร้างกล้ามเนื้อ (Muscle-strengthening)	การออกกำลังกายด้วยแรงต้านโดยใช้น้ำหนักตัว การดึงแผ่นยางยืด การยกตุ้มน้ำหนัก การเล่นโยคะ เกมที่ออกแรง เช่น ชักเย่อ เกมเดินปู เกมเดินท่าสัตว์ เกมปีนเขา เทเบิลเทนนิส เป็นต้น
การเสริมสร้างกระดูก (Bone-strengthening)	การออกกำลังกายโดยใช้เท้าและขาหรือมือและแขนในการรับน้ำหนักของตัวเอง การวิ่ง กระโดดข้ามสิ่งกีดขวาง กระโดดตบ กระโดดเชือก เล่นยิมนาสติก การเล่นบาสเกตบอล แบดมินตัน เป็นต้น

การส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย

การส่งเสริมสมรรถภาพทางกายเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาศักยภาพด้านพลศึกษา เป็นการเพิ่มเวลาสำหรับการเคลื่อนไหวออกแรง ออกกำลังกายที่เหมาะสมจะช่วยให้มีการเจริญเติบโตของระบบกระดูก ระบบกล้ามเนื้อ และระบบข้อต่อต่าง ๆ ของร่างกาย พัฒนาไปอย่างเหมาะสมกับช่วงวัย นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด ช่วยควบคุมน้ำหนักตัว รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพจิต และสร้างนิสัยรักการออกกำลังกาย ลดสาเหตุการเกิดโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคอ้วน ในโรงเรียนควรมีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย (Physical fitness) เพื่อเป็นข้อมูลการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน World health organization (2019) ให้ความหมาย สมรรถภาพทางกาย คือ สุขภาวะของร่างกายที่อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อที่จะช่วยให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดอัตราความเสี่ยงของปัญหาทางสุขภาพที่เป็นสาเหตุ มาจากการขาดการออกกำลังกาย สร้างความสมบูรณ์และแข็งแรงของร่างกายในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายได้อย่างหลากหลาย บุคคลที่มีสมรรถภาพทางกายดีก็จะสามารถปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การออกกำลังกาย การเล่นเกมและแก้ไขสถานการณ์ต่างๆได้เป็นอย่างดี (กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555) การขาดกิจกรรมทางกาย และการรักษาสุขภาพที่ไม่ดีจะส่งผลเสียต่อร่างกายของมนุษย์ ซึ่งนำไปสู่การสูญเสียสมรรถภาพทางกายที่ทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพได้

กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (2561) กล่าวว่า สมรรถภาพทางกาย หมายถึง สภาพของร่างกายที่อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อช่วยให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดอัตราเสี่ยงของปัญหาสุขภาพที่เป็นสาเหตุจากการออกกำลังกายสร้างความสมบูรณ์และแข็งแรงของร่างกายในการเข้าร่วม กิจกรรมการออกกำลังกายได้อย่างหลากหลาย บุคคลที่มีสมรรถภาพทางกายดีจะสามารถปฏิบัติกิจต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันการออกกำลังกาย การเล่นเกมและการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สมรรถภาพทางกายแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ สมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพ (Health-related physical fitness) และสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับทักษะ (Skill-related physical fitness) ประกอบด้วย

- 1) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (Muscle strength) เป็นความสามารถของกล้ามเนื้อหรือกลุ่มกล้ามเนื้อที่ออกแรงด้วยความพยายามในครั้งหนึ่ง ๆ เพื่อต้านกับแรงต้านทาน ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อจะทำให้เกิดความตึงตัวเพื่อใช้แรงในการดึงหรือยกของต่าง ๆ เป็นความสามารถของกล้ามเนื้อที่ช่วยให้ร่างกายทรงตัวต้านกับแรงโน้มถ่วงของโลกให้อยู่ได้โดยไม่ล้ม เป็นความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่ใช้ในการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน เช่น การวิ่ง การกระโดด การเขย่ง การกระโจน การกระโดดขาเดียว การกระโดดสลับเท้า เป็นต้น ความแข็งแรงอีกชนิดหนึ่งของกล้ามเนื้อ เรียกว่า

ความแข็งแรง เพื่อเคลื่อนไหวในมุมต่าง ๆ ได้แก่ การเคลื่อนไหวแขนและขาในมุมต่าง ๆ เพื่อเล่นเกมกีฬา การออกกำลังกายหรือการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อในการเกร็ง เป็นความสามารถของร่างกายหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายในการต้านทานแรงที่มากระทำจากภายนอกได้ โดยไม่ล้าหรือสูญเสียการทรงตัวไป

2) ความอดทนของกล้ามเนื้อ (Muscle endurance) เป็นความสามารถของกล้ามเนื้อ ที่จะรักษาระดับการใช้แรงปานกลางได้เป็นเวลานานโดยการออกแรงที่ทำให้วัตถุเคลื่อนที่ได้ติดต่อกัน เป็นเวลานาน ๆ หรือหลายครั้งติดต่อกัน ความอดทนของกล้ามเนื้อสามารถเพิ่มมากขึ้นได้

3) ความอ่อนตัว (Flexibility) เป็นความสามารถของข้อต่อต่าง ๆ ของร่างกายที่เคลื่อนไหวได้เต็ม ช่วงของการเคลื่อนไหว การพัฒนาด้านความอ่อนตัวทำได้โดยการยืดเหยียดกล้ามเนื้อและเอ็น หรือการใช้ แรงต้านทานในกล้ามเนื้อและเอ็นให้ต้องทำงานมากขึ้น การยืดเหยียดของกล้ามเนื้อ ทำได้ทั้งแบบอยู่กับที่ หรือแบบที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด ควรใช้การยืดเหยียดของกล้ามเนื้อ ในลักษณะอยู่กับที่นั่นคือ อวัยวะส่วนแขนและขาหรือลำตัวจะต้องเหยียดจนกว่ากล้ามเนื้อจะรู้สึกตึง และ อยู่ในท่าเหยียดกล้ามเนื้อในลักษณะนี้ประมาณ 10-15 วินาที เช่น เกมส่งบอลข้ามแนวลำตัว ศีรษะ

4) ความอดทนของระบบหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular endurance) เป็น ความสามารถของหัวใจและหลอดเลือดที่จะลำเลียงออกซิเจนและสารอาหารต่าง ๆ ไปยังกล้ามเนื้อที่ใช้ใน การออกแรงในขณะทำงาน ทำให้ร่างกายทำงานได้เป็นระยะเวลานาน และขณะเดียวกันก็นำสารที่ไม่ต้องการ ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการทำงานของกล้ามเนื้อออกจากกล้ามเนื้อที่ใช้งานในการพัฒนาหรือเสริมสร้าง สมรรถภาพด้านนี้จะต้องให้มีการเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้ระยะเวลาติดต่อกันประมาณ 10-15 นาทีขึ้นไป เช่น การกระโดดเชือก ปั่นจักรยาน

5) องค์ประกอบของร่างกาย (Body composition) หมายถึง ส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นเป็น น้ำหนักตัวของร่างกาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นไขมัน (Fat mass) และส่วนที่ปราศจาก ไขมัน (Fat-free mass) เช่น กระดูก กล้ามเนื้อ และแร่ธาตุต่าง ๆ ในร่างกาย โดยทั่วไป องค์ประกอบของ ร่างกายจะเป็นดัชนีประมาณค่าที่ทำให้ทราบถึงร้อยละของน้ำหนักที่เป็นส่วนของไขมันที่มีอยู่ในร่างกาย ซึ่งอาจจะหาค่าตอบที่เป็นสัดส่วนกันได้ระหว่างไขมันในร่างกายกับน้ำหนักของส่วนอื่น ๆ ที่เป็น องค์ประกอบ เช่น ส่วนของกระดูก กล้ามเนื้อและอวัยวะต่าง ๆ การรักษาร่างกายให้อยู่ใน ระดับที่เหมาะสมจะช่วยลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคอ้วนซึ่งโรคอ้วนจะเป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นโรคที่เสี่ยง ต่ออันตรายต่อไปอีกมาก เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ หัวใจวายและโรคเบาหวาน เป็นต้น

การพัฒนาสมรรถภาพทางกาย ขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบที่มีความสำคัญและสัมพันธ์กัน ดังต่อไปนี้ (พิชัยณรงค์ กงแก้ว, 2562)

1) องค์ประกอบทางกาย (Physical) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญและจำเป็นที่สุดในการพัฒนาความสามารถในการเล่นให้ได้ดีที่สุดประกอบด้วย

1.1) สัดส่วนและรูปร่างที่เหมาะสมกับชนิดกีฬาหรือตำแหน่งการเล่น

1.2) สมรรถภาพทางกาย ที่รวมทั้งสมรรถภาพทางกายทั่วไปและเฉพาะกีฬา นอกจากนี้ชนิดและลักษณะของสมรรถภาพของกล้ามเนื้อและของร่างกายเฉพาะกีฬาด้วย

1.3) ทักษะกีฬาเป็นความสามารถและประสบการณ์ที่รวมไว้ทั้งกลวิธี (Techniques) กลยุทธ์ (Tactic) ในการเล่นกีฬา

2) องค์ประกอบทางจิตใจ (Mental) ซึ่งหมายถึงแรงจูงใจระยะยาว ความเชื่อมั่น ความคิด ความพยายาม อารมณ์ ซึ่งรวมเรียกว่าการมีสมรรถภาพทางจิตที่แข็งแกร่ง หรือที่เรียกว่าใจสู้ (Mental toughness) ซึ่งประกอบด้วยความรู้สึกตัว (Self-awareness) และความสามารถ ในการควบคุมตัวเอง หรือเรียกอีกอย่างว่าการมีวินัยทางใจ (Mental discipline) ทั้งในการฝึกซ้อม และแข่งขันที่มีความกดดันสูง ตลอดชีวิตการเป็นนักกีฬาแม้ว่าการพัฒนาความสามารถทางกาย ของนักกีฬาจนเต็มศักยภาพ มีความสำคัญและจำเป็นที่สุด แต่การนำความสามารถหรือศักยภาพ มีความจำเป็นมากกว่าความสามารถทางจิตเป็นปัจจัยที่สำคัญในการควบคุมความคิด อารมณ์ ความรู้สึก การรับรู้ตนในด้านต่าง ๆ ทำให้สามารถควบคุมการเล่นทางกายหรือแข่งขันกีฬาได้เต็มศักยภาพที่แท้จริงหรือมากกว่า

3) องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม (Environment) ที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางกายของนักกีฬา ประกอบด้วย

3.1) องค์ประกอบทางสังคมและสิ่งเอื้อในการพัฒนาความสามารถในการเล่นกีฬา เช่น การให้ความช่วยเหลือในการฝึกซ้อม เช่น อุปกรณ์ สนาม เครื่องแต่งกาย เงินสนับสนุน และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ หลังการเล่นกีฬา ไม่ว่าจะเป็นการวิ่งหรือว่ายน้ำ การนำดื่มจำเป็นมากนักกีฬาควรพกดื่มน้ำประมาณ 1 แก้ว ต่อระยะออกกำลังกาย ทุก ๆ 2 กิโลเมตร ในการวิ่งหรือ 15-20 นาที ที่ว่ายน้ำจะช่วยให้การกำจัดของเสียออกจากระบบเลือด เช่น แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ และกรดแลคติก ซึ่งจะช่วยให้กล้ามเนื้อมีอาการเปลี่ยนและเพื่อชดเชยน้ำที่สูญเสียไปทางเหงื่อแม้จะไม่เห็นเหงื่อจากการเล่นกีฬาว่ายน้ำก็ตาม

3.2) องค์ประกอบทางบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเล่นกีฬาของนักกีฬา เช่น บุคคลใกล้ชิดกับนักกีฬา เช่น ผู้ปกครอง เพื่อน ๆ และบุคคลในองค์กร เช่น ผู้บริหารองค์กร นายกลสโมสร ผู้จัดการทีม นักกีฬาร่วมทีม ผู้สนับสนุนปัจจัยการเล่นกีฬาหรือการแข่งขันและที่สำคัญที่สุดคือ ครูผู้สอน ผู้ที่มีผลโดยตรงทั้งความสามารถในการเล่นกีฬานักกีฬาและทัศนคติต่อการพัฒนาสมรรถภาพทางกาย การเคลื่อนไหว และการเล่นกีฬา

การส่งเสริมสมรรถภาพทางกายในระดับโรงเรียนเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาสมรรถนะทางด้านพลศึกษาให้กับพลเมืองของประเทศ เพราะพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศต้องผ่านระบบโรงเรียน การส่งเสริมสมรรถภาพทางกายในโรงเรียนมัธยมจึงเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการสร้างนักกีฬาให้กับประเทศ ซึ่งนำไปสู่การได้เหรียญรางวัลสำหรับการแข่งขันกีฬาในระดับชาติ และระดับนานาชาติอีกด้วย พลศึกษาควรเป็นวิชาที่ได้รับการส่งเสริมตั้งแต่ระดับโรงเรียนอย่างจริงจัง เพื่อวางรากฐานสมรรถนะทางกีฬาให้กับพลเมืองของชาติ วิชาพลศึกษาจึงไม่ควรเป็นวิชาที่เป็นเวลาที่นักเรียนว่างจากการเรียนไม่มีครูสอน หรือเป็นเวลาปล่อยพักให้นักเรียนเล่นกีฬาตัวเอง การพัฒนาครูพลและให้ความสำคัญกับวิชาพลศึกษาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกายและสมรรถนะทางกีฬานักเรียน ผู้สอนต้องได้รับการพัฒนาด้านยุทธวิธีการสอนหรือเทคนิควิธีการสอนในการกีฬาแต่ละประเภทถึงระดับที่สามารถเป็นผู้ควบคุม ทีมนักกีฬาหรือผู้ฝึกสอนได้อย่างดี ชุมชนหรือรัฐควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรให้เพียงพอกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ควรมีการเพิ่มขึ้นกับค่าใช้จ่ายในการเรียนพลศึกษา เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับชุดกีฬา ชุดฝึกซ้อม และอุปกรณ์กีฬาที่ใช้แล้วหมดไปสิ่งเหล่านี้สร้างความหนักใจให้กับผู้ปกครองที่มีฐานะไม่ได้อย่างมาก นอกจากนั้นยังต้องมีความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่เห็นประโยชน์ของสมรรถภาพทางกายและพลศึกษาในการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจทั้งในระดับบุคคล ระดับสังคมและระดับชาติ ขณะเดียวกันการพัฒนาเพื่อส่งเสริม การกีฬาและนักกีฬาแต่ละประเภทในระดับสูงกว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญทั้งรูปแบบและกิจกรรมในอัตราส่วนที่เหมาะสม ทั้งการสร้างครูฝึกและสร้างนักกีฬาความหวังในอนาคตเมื่อมีการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ (กฤษมันต์ วัฒนามรงค์, 2557)

กล่าวโดยสรุปการส่งเสริมสมรรถภาพทางกายเป็นรากฐานการพัฒนาศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษามีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นวัยที่กระดูก กล้ามเนื้อ ระบบหัวใจ กำลังเจริญเติบโตซึ่งเป็นผลจากกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำอย่างน้อยวันละ 60 นาที ต่อเนื่องกัน 3 วันต่อสัปดาห์ ส่งผลต่อสุขภาพกาย สมองและศักยภาพการเรียนรู้หนังสือของนักเรียน การส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาของโรงเรียน เป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการสร้างนักกีฬาให้กับประเทศ ซึ่งนำไปสู่การได้เหรียญรางวัลการแข่งขันกีฬาในระดับชาติและนานาชาติ

3.3 การส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

Barboza, Ramos, Abreu and Castro (2019) กล่าวว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถออกกำลังกายได้โดยไม่มีข้อจำกัด ทั้งนี้การควบคุมร่างกายที่ดีของคนหูหนวกก็เกิดขึ้นได้ เนื่องจากการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นระหว่างระบบการมองเห็นและการรับรู้ทางสายตา

การสังเกตการสูญเสียการทรงตัวและการเคลื่อนไหวเห็นได้อย่างชัดเจนเมื่อบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอายุใกล้สิบปี โดยเด็กอาจมีปัญหากลไกการเคลื่อนไหวที่ทดสอบได้จากการรักษาความสมดุล (Balance) ขณะยืนหลับตา กระโดดขาเดียวพร้อมตบมือเหนือศีรษะและเดินต่อเท้าเป็นเส้นตรง ซึ่งเป็นผลจากปัญหาการรับรู้การทรงตัว (Vestibular) และการรับรู้เรื่องข้อต่อของร่างกาย (Proprioceptive) การปรับกลวิธีการสอนพลศึกษาให้สอดคล้องกับธรรมชาตินักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความจำเป็นเช่น การจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนพลศึกษาจากโปรแกรมการออกกำลังกายที่ต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาการเคลื่อนไหวและความสมดุลทางกายได้เนื่องจากเป็นทักษะที่ฝึกได้ใช้สัญญาณภาพบางอย่าง เช่น รูปภาพ ธง การสาธิต การปฏิบัติจริง การสื่อสารผ่านภาษามือ ครูที่ใช้ภาษามือสื่อสารโดยตรงกับนักเรียนโดยมีบทสนทนาที่ชัดเจน ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้น การเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกีฬา มาสนับสนุนการออกกำลังกายและเล่นกีฬาจะตอบสนองความต้องการที่เฉพาะเจาะจงของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

โรงเรียนหรือผู้ปกครองควรสนับสนุนให้เด็กมีการออกกำลังกาย ดังนี้ 1) ทำกิจกรรมนันทนาการอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เช่น กิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมการละเล่น 2) ทำกิจกรรมทางกายทุกวัน เช่น ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ออกกำลังกายเดินไปโรงเรียน เป็นต้น 3) ออกกำลังกายควรออกออกกำลังกายจนเริ่มรู้สึกเหนื่อยในระดับปานกลางขึ้นไป อย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง 4) สนับสนุนให้เด็กได้ออกกำลังกายแบบแอโรบิคเพิ่มเติมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3-5 วัน วันละ 20 นาที เช่น เล่นกีฬา วิ่ง กระโดดเชือก เป็นต้น 5) ควรให้ดื่มน้ำอย่างเพียงพอและออกกำลังกายอย่างปลอดภัย (ศูนย์วิจัยสุขภาพกรุงเทพในเครือบริษัทดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน), 2557; กฤษมณฑ์ วัฒนานรงค์, 2557) การออกกำลังกายในโรงเรียนเป็นประจำ สามารถช่วยส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ มีความคิดเหมาะสมกับอายุ รู้จักคิดวิเคราะห์ และใช้วิจารณญาณ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการทำกิจกรรมประเภทแอโรบิคและกิจกรรมฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อจะเป็นประโยชน์อย่างมาก ใช้เวลาทำกิจกรรมประเภทนี้ 3 - 5 ครั้งต่อสัปดาห์เป็นเวลาอย่างน้อย 30 นาที เพียงพอต่อประโยชน์ที่จะได้รับสุขภาพจิตและสมาธิขึ้น การออกกำลังกายช่วยลดระดับฮอร์โมนความเครียดในร่างกาย ในเวลาเดียวกันจะช่วยกระตุ้นการผลิตเอ็นโดรฟินซึ่งเป็นสารแห่งความสุขสามารถลดความเครียดและภาวะซึมเศร้า หลังจากออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างหนัก สารเอ็นโดรฟินทำให้รู้สึกผ่อนคลายและมองโลกในแง่ดีขึ้น ซึ่งช่วยให้เด็กสามารถนอนหลับอย่างมีคุณภาพทำให้สุขภาพจิตและอารมณ์ดีในวันถัดไป (เคล่า, 2561)

Jessica, Lauren, Lieberman, Kathleen, and Linda (2013) เสนอแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับนักการศึกษาทุกคนที่จะต้องตระหนักถึงวัฒนธรรมคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ธรรมชาติและความต้องการด้านการสื่อสาร ของนักเรียนและการปรับเปลี่ยนที่จะทำให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนจะ

ประสบความสำเร็จในการเรียนพลศึกษา ดังนั้นครูจำเป็นต้องทำการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนพื้นฐานให้สื่อการสอนที่มองเห็นได้ รูปแบบการสื่อสารใช้ภาษามือ การสอนเพื่อนช่วยเพื่อนและเทคนิคการขัดเกลาทางสังคมเพื่อช่วยให้นักเรียนเหล่านี้ประสบความสำเร็จอย่างเต็มศักยภาพ

การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนมัธยมได้เคลื่อนไหวร่างกายระหว่างการเรียนหรือเล่นเสรี เน้นให้เด็กมีเวลาได้เล่นอย่างเต็มที่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ดังนี้ 1) จัดตารางเรียนให้เอื้อต่อการเคลื่อนไหวของนักเรียน โดยไม่กระทบกับเวลาเรียน เช่น เคลื่อนไหวในช่วงพักนอกห้องเรียน เดินเปลี่ยนอาคารเรียน เวรทำความสะอาด ข้าวโม่อิสระ ชมรม เป็นต้น จัดรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับความความต้องการและความสนใจของนักเรียน โดยไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่มีความยุ่งยาก โรงเรียนมีระบบเผื่อระวางการมีกิจกรรมทางกายและสมรรถภาพทางกายของนักเรียน 2) จัดสรรพื้นที่ที่มีอยู่ให้เอื้อต่อการเล่นหรือส่งเสริมกิจกรรมทางกายของเด็ก เช่น สนามกีฬาพื้นที่ว่าง ที่จอดรถจักรยาน กระโดดเชือก วิ่งเล่น ตะบอล โยนบอล เล่นเกม 3) มีอุปกรณ์การทำกิจกรรมทางกายที่เพียงพอ ชุดอุปกรณ์เครื่องเล่นกีฬาในร่มและกลางแจ้ง 4) ครูและผู้ปกครอง ได้ทำกิจกรรมทางกาย เล่นกีฬาร่วมกับเด็ก โดยครูและผู้ปกครอง เป็นต้น แบบการมีกิจกรรมทางกายและลดพฤติกรรมเนือยนิ่ง ผู้บริหารโรงเรียนควรให้โอกาสคนในชุมชนเข้ามาใช้สถานที่ในโรงเรียนเพื่อการมีกิจกรรมทางกายได้ต่อเนื่อง 5) พัฒนาแกนนำนักเรียน จัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมทางกายในโรงเรียน สนับสนุนชมรมด้านกิจกรรมทางกาย ชมรมออกกำลังกาย ชมรมจิตอาสาเพื่อสร้างนักกีฬาโรงเรียน (ธีรพงษ์ คำพุม และคณะ, 2560)

ครอบครัวมีความสำคัญสำหรับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอในแต่ละวัน ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับบริบทในชีวิตประจำวันของนักเรียน การส่งเสริมกิจกรรมทางกาย เช่น ขวัญลูกเล่น เล่นกับลูก เดินเล่นปั่นจักรยาน ออกกำลังกายและเล่นกีฬาทำได้ทั้งในบ้านและนอกบ้าน เช่น เดินในสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ลานกีฬา สถานที่ท่องเที่ยว โดยไม่ต้องจำกัดรูปแบบการเล่น ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ ให้ยึดตามความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ เน้นกิจกรรมที่หลากหลายและสนุกสนาน ชุมชน มีความสำคัญอย่างมากต่อการสนับสนุนกิจกรรมทางกายโดยหัวใจสำคัญ คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีกิจกรรมสนับสนุนทุกกลุ่มวัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเพียงพอ ได้แก่ มีจุดดื่ม น้ำ ห้องน้ำเพียงพอแยก ชาย-หญิง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งชมรมกีฬาหรือชมรมกิจกรรมทางกาย เช่น ด้านกีฬา กิจกรรมนันทนาการ ส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันกีฬามวลชนประเภทต่าง ๆ เช่น งานเดินวิ่งเพื่อสุขภาพ โดยไม่ต้องคำนึงถึงความสามารถทางการกีฬาเน้นความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของชุมชน

การส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน

นักการศึกษาพบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความยุ่งยากในเรื่องของการทรงตัว (Vestibular system) ส่งผลให้การควบคุมท่าทางมีความยุ่งยากตามไปด้วย (Postural control deficits) (Azevedo and Samelli, 2009) และเมื่ออายุสิบปีขึ้นไปการควบคุมท่าทางนี้จะดีขึ้นเนื่องจากการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นระหว่างระบบการมองเห็น (Visual system) และระบบการรับรู้เรื่องข้อต่อ (Proprioceptive systems) (Gimenez, 2005; Kaga, Shinjo, Jin, and Takegoshi, 2008) การพัฒนากลไกที่เกี่ยวข้องกับความสมดุลนั้นแตกต่างกันในเด็กและวัยรุ่นเกี่ยวกับความสมดุลแบบคงที่ (Static equilibrium) ทั้งนี้ความสมดุลไม่แตกต่างกันของทั้งสองวัย ในกรณีการทดสอบสมดุลที่ไม่มีชี้นำจากประสาทสัมผัสการมองเห็น เช่น ทดสอบท่ายืนหลับตา ความสมดุลจะยิ่งลดน้อยลงและเสียสมดุลแบบไดนามิก (Dynamic balance) มากขึ้น และในกรณีการฟื้นฟูความสมดุลทั้งสองแบบคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะใช้เวลาการฟื้นฟูมากกว่าคนที่มีการได้ยินทั่วไป (Azevedo and Samelli, 2009) คนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจมีปัญหา การทำงานกลไกการเคลื่อนไหว เช่น การรักษาสมดุลของร่างกายขณะอยู่ในท่ากระโดดขาเดียว กระโดดปรบมือเหนือศีรษะ หรือเดินต่อเท้าเป็นเส้นตรง (Zwierzchowska, Gawlik and Grabara, 2004) จากการศึกษาของ Cushing et al., (2013) พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากสาเหตุหูเสื่อมมีความผิดปกติของระบบการทรงตัว ตั้งแต่ร้อยละ 50 และในจำนวนนี้ 1 ใน 3 มีความผิดปกติอย่างรุนแรงขึ้นอยู่กับความผิดปกติของเยื่อหุ้มสมองอีกเสบ

การส่งเสริมกิจกรรมทางกายจึงมีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการขาดสมดุลของร่างกายในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Ebrahimi et al., 2017) ด้วยการฝึกกิจกรรมทางกายที่ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เรียนรู้ที่จะชดเชยการขาดสมดุลในระบบการทรงตัว (Vestibular system) ให้เหมาะสมกับข้อมูลที่ได้รับจากประสาทสัมผัสอื่น (Almeida, 2000) เนื่องจากความสมดุลของร่างกายเป็นทักษะทางกายที่ฝึกหัดได้จากประสบการณ์ตรงในชั้นเรียนพลศึกษา ซึ่งเป็นการลดความแตกต่างของความสมดุลกับการตอบสนองของร่างกายระหว่างคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับคนที่มีการได้ยิน ท่าทาง (Posture) ของคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักถูกพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยชดเชยการขาดสมดุลของร่างกายด้วยข้อจำกัดดังกล่าว โรงเรียนควรเพิ่มกิจกรรมทางกายในชั้นเรียนพลศึกษาและนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาทักษะกลไกการเคลื่อนไหวและคุณภาพชีวิต (Azevedo and Samelli, 2009) Majlesi, Farahpour, Azadian and Amini (2014) ประเมินพัฒนาการเคลื่อนไหวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังใช้โปรแกรมการออกกำลังกายผ่านกิจกรรมมีการลงน้ำหนักบริเวณข้อต่อของร่างกาย (Proprioceptive) เช่น การดัน การดึงและการลาก พบว่า โปรแกรมการออกกำลังกายนี้ เพิ่มความสามารถของระบบ

รับรู้ความรู้สึกทางกาย (Somatosensory system) และความสมดุลของร่างกาย (Balance) ดีขึ้นในนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และ Soori, Heyrani and Rafe (2019) พัฒนากิจกรรมพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียนหูหนวก ประกอบด้วย กิจกรรมการทรงตัว กิจกรรมการรับ-ส่งลูกบอล กิจกรรมกระโดดเชือก กิจกรรมวิ่งข้ามสิ่งกีดขวาง ครั้งละ 60 นาทีต่อวัน 3 ครั้งต่อสัปดาห์ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

การส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนอกจากความสามารถในการใช้ภาษามือสื่อสารแล้วครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังต้องเข้าใจถึงข้อจำกัดทางกายรวมถึงสมรรถภาพทางกายของนักเรียนแต่ละคนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกเตรียมสื่ออุปกรณ์ กระตุ้นนักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง มีข้อควรคำนึง ดังนี้ (Vize, 2018; Barboza, Ramos, Abreu and Castro, 2019)

1) จัดสภาพแวดล้อมในการเรียนพลศึกษาที่สนับสนุนให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัยกับการออกกำลังกายและเลือกใช้เวลาว่างระหว่างวันกับการเล่น การเคลื่อนไหวร่างกาย นอกจากนี้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากนักเรียนบางคนสวมเครื่องช่วยฟัง หรือฝังประสาทหูเทียมครูควรแนะนำการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาอย่างระมัดระวัง

2) สอนภาษามือที่จำเป็นในวิชาพลศึกษาที่ใช้เป็นประจำ เช่น การอุ่นเครื่อง ผีเสื้อ เล่นเกมเล็กกระเปาะแถว ออกกำลังกาย เล่นกีฬา เก็บอุปกรณ์ ผ่อนคลาย ฯลฯ สิ่งนี้จะทำให้นักเรียนเรียนรู้สิ่งที่เกิดขึ้นและกิจวัตรประจำวันของการเรียนวิชาพลศึกษา

3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสมรรถภาพทางกาย การทรงตัว การเคลื่อนไหวแบบแอโรบิกในช่วงเวลาอบอุ่นร่างกายหรือก่อนการเรียนวิชาพลศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการเคลื่อนไหวพื้นฐานของนักเรียน

4) ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปภาพ วิดีทัศน์ มีความสำคัญสำหรับจัดการเรียนรู้พลศึกษาที่นักเรียนต้องเรียน การรับข้อมูลจากการเลียนแบบ สื่อวีดิทัศน์ ภาพถ่าย หรือเห็นภาพรวมของพฤติกรรมที่ครูสาธิตสอนคำศัพท์ภาษามือ ครูสาธิตและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจนมั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาศักยภาพด้านพลศึกษาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) การสอนพลศึกษาเป็นเรื่องของการสอนทักษะปฏิบัติฉะนั้นจึงต้องมีการทดสอบทักษะในกิจกรรมและกีฬาต่าง ๆ แต่ละประเภท โดยแยกออกไปทำการทดสอบตามกลุ่มอายุ ความสามารถ หรือระดับขั้นของผู้เรียนโดยพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น การทดสอบทักษะ ๆ ทั่วไป เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับกีฬาต่าง ๆ โดยเฉพาะ หรือเป็นการทดสอบความสามารถทางกลไก (Motor Educability) และประสิทธิภาพทางกลไก (Motor Efficiency) เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว การทรงตัว ล่าช้ากว่านักเรียนทั่วไปวัยเดียวกัน โรงเรียนจึงควรสร้างความเข้าใจกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างจริงจังทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน โดยพัฒนา กิจกรรมการออกกำลังกายให้สอดคล้องกับความต้องการตามวัย จัดสภาพแวดล้อมที่มีมาตรฐาน สนับสนุน สื่อ อุปกรณ์ ที่มีความปลอดภัย รวมทั้งเพิ่มเวลาสำหรับออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

4. หลักการและแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ

นักการศึกษาทั้งชาวไทยและต่างประเทศได้กล่าวถึงความหมายของคำว่ารูปแบบ ไว้ ดังนี้

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2553) สรุปความหมายของรูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการ ดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

บุญชม ศรีสะอาด (2559) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบว่าเป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่แสดงขั้นตอน การทำงาน (Flow chart) สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ปรากฏในธรรมชาติหรือระบบต่าง ๆ ที่อธิบายขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

Lunenburg and Ornstein (2012) ได้รวบรวมความหมายของแบบจำลอง (Model) ไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างสำหรับเลียนแบบ 3) เป็นแผนภาพ หรือภาพ 3 มิติ ที่เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการหรือแนวคิด และ 4) เป็นชุดของปัจจัย หรือองค์ประกอบ หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมตัวเป็นตัวประกอบ และเป็นสัญลักษณ์ ทางระบบสังคม อาจเขียนเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายด้วยภาษาก็ได้ รูปแบบ อาจเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกันเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ

1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม ๆ (Associative relationship)

2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบบนพื้นฐานของข้อมูลได้

3) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4) รูปแบบควรเป็นเครื่องในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

Denning (2020) ที่ให้ความหมายรูปแบบการบริหารจัดการของผู้นำใน ศตวรรษที่ 21 เป็นชุดของความสัมพันธ์ ประกอบด้วย 1) การตั้งเป้าหมาย (Specific goal) ให้ชัดเจนและมีข้อมูลสารสนเทศสนับสนุน 2) การจัดโครงสร้างองค์กรที่ชาญฉลาด (Talent structure of work) ใช้คนน้อยแต่มีประสิทธิภาพสูง ไม่ใช่ระบบราชการ 3) การขับเคลื่อนมีลักษณะเป็นพลวัต แนวราบ ไม่มีลำดับชั้นของอำนาจ (Dynamic horizontal network) 4) ผู้นำสร้างแรงบันดาลใจมากกว่าใช้อำนาจ (Inspiration leadership) 5) กลยุทธ์การทำงาน (Strategy works) เริ่มต้นจากความต้องการของผู้ใช้บริการ 6) การสร้างนวัตกรรมเพิ่มขึ้นและสร้างการเปลี่ยนแปลง (Innovation Change) 7) กลุ่มงานบุคลากรเน้นสร้างความสามารถพิเศษมากกว่าการควบคุม (HR talent) 7) การสนับสนุนงบประมาณตามกลยุทธ์และประกันมูลค่า (Longterm budgets)

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ โครงสร้างทางความคิด ความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือองค์ประกอบต่าง ๆ สร้างขึ้นเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ หรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นหรือเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการ

นักการศึกษาทั้ง ชาวไทย และต่างชาติ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบที่สำคัญ เช่น

Lunenburg and Ornstein (2012) กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานของรูปแบบ คือ วัตถุประสงค์ของรูปแบบทรัพยากรหรือปัจจัยสนับสนุน มีการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอนแสดงถึงความพยายาม Robin et al (2012) เสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนและศักยภาพของครูผู้สอน มีองค์ประกอบ คือ 1) การจัดหาและฝึกอบรมผู้นำโรงเรียนที่เข้มแข็งซึ่งสามารถติดตามและปรับปรุงการสอน ทำให้ครูมีความรับผิดชอบ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมทางบวกของโรงเรียน (2) กำหนดความมุ่งมั่นสร้างความคาดหวังของโรงเรียนและการสนับสนุนทางวิชาการสำหรับนักเรียนทุกคนโดยไม่คำนึงถึงภูมิหลังโดยชุมชนมีส่วนร่วม (3) การพัฒนาระบบโครงสร้างการบริหารและข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจนให้ครูมีส่วนร่วมวิเคราะห์และอภิปรายข้อมูล และคาดหวังว่าครูจะปรับการสอนตามหลักฐานการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ (4) กำหนดเป้าหมายและกรอบการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือทั้งระบบเพื่อเป็นแนวทางแก่ครู ผู้ฝึกสอน และการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมปฏิบัติได้ (5) การพัฒนาความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและไว้วางใจระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและนักเรียน (6) การจัดหาทรัพยากร เช่น งบประมาณ

สื่ออุปกรณ์ คู่มือและแผนการสอนออนไลน์ จากสำนักงานกลางเพื่อแจ้งแนวทางปฏิบัติแก่ครู และ (7) การประชุมชี้แจงนโยบายแก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการดำเนินการแบบร่วมมือกันของโรงเรียนกับผู้ปกครองหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งนี้องค์ประกอบของรูปแบบไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ

Riswandi, Mujiyati and Oktaria (2020) เสนอรูปแบบการนำองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปปฏิบัติเพื่อให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ 1) ความเชี่ยวชาญส่วนบุคคล 2) การคิดเชิงระบบ 3) แบบจำลองทางจิต 4) วิสัยทัศน์ร่วมกัน และ 5) การเรียนรู้ของทีม ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม รายละเอียดของรูปแบบควรประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ทฤษฎีหรือหลักการพื้นฐานของรูปแบบ ขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงาน คำอธิบายประกอบรูปแบบ เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้และการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ หลักการหรือทฤษฎีพื้นฐาน กลุ่มเป้าหมาย ปัจจัยสนับสนุน กระบวนการดำเนินงาน และการวัดประเมินผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

การสร้างหรือการพัฒนาารูปแบบ

การสร้างหรือพัฒนาารูปแบบซึ่งเป็นนวัตกรรมการบริหารจัดการนั้นสามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี แต่วิธีการที่ได้รับการยอมรับและมีโอกาสประสบความสำเร็จ คือ การใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R and D) เพราะเป็นการดำเนินงานที่มีความเป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือ ดังนั้น องค์การต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จจึงให้ความสำคัญในสิ่งนี้ ผลการวิจัยและพัฒนาขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจของผู้รับบริการ ดังนั้น กระบวนการวิจัยและพัฒนาจึงมีความสำคัญยิ่งต่อทุกองค์กร รวมทั้งวงการศึกษาด้วย เพราะหากหน่วยงานทางการศึกษาใด ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยหรืออื่นๆ สามารถพัฒนานวัตกรรมใหม่ที่จะส่งผลดีต่อคุณภาพของผู้เรียนแล้ว ก็ส่งผลต่อการตัดสินใจในการสมัครเข้าศึกษา ณ หน่วยงานทางการศึกษานั้น ๆ ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาต่าง ๆ จึงหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพ โดยมุ่งพัฒนานวัตกรรมด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยเป้าหมายสำคัญของการวิจัยและพัฒนา คือ การได้นวัตกรรม หรือรูปแบบหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นต้นแบบสามารถนำไปใช้หรือแก้ปัญหาได้จริง นอกจากนี้ ราชบัณฑิตยสถาน (2555) ให้ความหมายของการวิจัยและพัฒนาว่าเป็นการวิจัยแบบหนึ่งที่ใช้กระบวนการการวิจัยหรืออาร์ (Research: R) และ

กระบวนการพัฒนาหรือดี (Development: D) ในการพัฒนารูปแบบการทำงานหรือผลิตภัณฑ์ เป็นวงจรต่อเนื่อง

วาโร เฟ็งสวัสต์ (2553) กล่าวว่ากระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้เป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบตรงกับ uthai บุญประเสริฐ (2545) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบโดยทั่วไป อาจแบ่งเป็น 2 ตอนที่สำคัญคือการสร้างรูปแบบและการหาความตรงของรูปแบบและขั้นตอนการดำเนินงาน ในรายละเอียดที่สำคัญโดยทั่วไปมักจะแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) การศึกษาสภาพ ระบบ และสภาพแวดล้อมของระบบปัจจุบัน (2) การค้นหาและระบุปัญหา และความต้องการอันจำเป็น (Needs) ของระบบปัจจุบันว่าควรปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาอย่างไร (3) จัดสร้าง จัดทำรูปแบบ ออกแบบ หรือเสนอรูปแบบที่เป็นทางเลือกสำหรับการปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนา (4) ทดสอบความเป็นไปได้ ความเหมาะสมในการปฏิบัติ และการยอมรับโดยเฉพาะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้อง (5) ปรับต้นแบบเป็นรูปแบบฉบับสมบูรณ์ที่เหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติ

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน (2561) กล่าวถึงขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา นักวิชาการมักจะนำเสนอแตกต่างกันไป แต่เป็นความแตกต่างที่มาจากแนวคิดเดียวกัน โดยอาจจะแตกต่างในเรื่องของรายละเอียด เช่น บางกรณีอาจนำเสนอเป็นขั้นตอน โดยใช้สัญลักษณ์ตัวอักษร R และ D ได้แก่ R1 D1 R2 D2 ซึ่งหมายถึง การเริ่มต้นด้วยกระบวนการวิจัยที่มุ่งเน้นการได้มาซึ่งข้อมูลที่จะทำการพัฒนานวัตกรรมนั้น ๆ (R1) ซึ่งจริง ๆ แล้วก็คือวิจัยหนึ่งเรื่องแต่ยังไม่ได้นวัตกรรม จึงต้องมีกระบวนการในการพัฒนา (D1) ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลจากผลการวิจัยในขั้น R1 นั้นเอง จากนั้นจะมีการออกแบบการวิจัยทดลองเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสิ่งที่สร้างขึ้นโดยใช้กระบวนการวิจัย (R2) ซึ่งก็จะเป็นจะทำให้ได้ข้อมูลไปดำเนินการพัฒนาคุณภาพของนวัตกรรมต่อเนื่องในขั้น D2 นั้นเอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การออกแบบการวิจัยและพัฒนาเป็นการดำเนินการวิจัยหลายขั้นตอน บางขั้นตอนอาจเป็นระเบียบวิธีวิจัยประเภทหนึ่ง บางขั้นอาจเป็นอีกประเภทหนึ่งขึ้นอยู่กับว่าคำถามหรือโจทย์ที่ต้องการทราบในแต่ละระยะคืออะไร และควรจะใช้ระเบียบวิธีวิจัยประเภทใดที่มีความเหมาะสมที่สุดในแต่ละระยะนั่นเอง จากการที่ได้กล่าวไปแล้วเกี่ยวกับขั้นตอนในการออกแบบวิจัยและพัฒนา โดยทั่วไปจะมีอยู่ 4 ขั้นตอนหลัก ๆ ได้แก่ (1) หาข้อมูลเพื่อสร้าง/พัฒนานวัตกรรม (2) สร้างและพัฒนานวัตกรรม (3) ทดลองเพื่อตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม (4) แก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของนวัตกรรม

การทดสอบร่างนวัตกรรมหรือร่างรูปแบบมีเป้าหมาย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และการวิเคราะห์ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบเมื่อจะนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง สำหรับการทดสอบร่างรูปแบบทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์มีวิธีการที่นิยมใช้ ได้แก่ (1) การทดสอบ

ด้วยวิธีการเชิงสถิติ หรือการทดลองด้วยโครงการนำร่อง ผลของการทดสอบ จะนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธร่างรูปแบบนั้น และการนำไปสู่การสร้างเป็นหลักการแนวปฏิบัติกระบวนการทัศน์ใหม่ ความรู้ หรือ ทฤษฎีใหม่ต่อไป (2) การทดสอบรูปแบบโดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้วิธีการประเมินจากความเห็น อาศัยความรู้ การรับรู้ของผู้ทรงคุณวุฒิ หรือการร่วมประเมินโดยผู้ที่มี ประสบการณ์สูง และมีความรอบรู้ที่รู้จริงในภาคปฏิบัติในงานสาขานั้น แต่ต้องระมัดระวังในเรื่องความ น่าเชื่อถือของผู้ที่ถูกเลือกให้ทำหน้าที่ประเมินหรือให้ความเห็น อีกทั้งต้องระวังในเรื่องความแม่นยำ และความน่าเชื่อถือได้ในเชิงวิชาการ (3) การนำรูปแบบไปทดลองใช้ลักษณะโครงการนำร่อง เพื่อทดสอบ ความเหมาะสมในการปฏิบัติ ค้นหาปัญหา และแนวทางการแก้ไขปรับปรุงจากการปฏิบัติในภาคสนาม ส่วนหนึ่งก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการจริงในแบบขยายผล หรือกำหนดเป็นอย่างอื่นต่อไป

Isee systems (2021) นำเสนอกระบวนการสร้างรูปแบบ ว่าเป็นขั้นตอนที่ให้มุมมองระดับสูง ของกระบวนการสร้างแบบจำลอง ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบไปจนถึงการเผยแพร่รูปแบบที่ สำเร็จรูป แนวทางในการจัดระเบียบความคิดและเริ่มต้นสร้างรูปแบบ ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของ รูปแบบ ปัญหาที่พยายามแก้ไขหรือสถานการณ์ที่คุณพยายามอธิบาย 2) กำหนดขอบเขตรูปแบบ ผู้สร้าง รูปแบบต้องตัดสินใจเลือกสิ่งที่จำเป็นต้องมีในรูปแบบ สิ่งไม่ควรละทิ้งหรือไม่ควร และรายละเอียดของ รูปแบบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 3) จัดทำแผนผังของรูปแบบ คำนึงถึงความต่อเนื่อง มีจุดเริ่มต้น จุดสิ้นสุดของการดำเนินงานและปัจจัยสนับสนุนที่เป็นระบบที่มีการหมุนเวียนไม่หยุดนิ่ง 4) สร้างรูปแบบ โดยจัดวางองค์ประกอบที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน 5) การทดสอบรูปแบบ เพื่อค้นหา ข้อผิดพลาด ค่าเฉลี่ยปกติ จนแน่ใจว่ารูปแบบสามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ 6) สร้างคู่มือหรือระบบ การสื่อสารเพื่อให้รูปแบบมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ 7) การเผยแพร่รูปแบบ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

สรุปการสร้างรูปแบบ หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอน ดังนี้ การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนด เป้าหมาย การจัดทำแผนผังโครงสร้างองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับกระบวนการดำเนินงาน การทดสอบ รูปแบบและการเผยแพร่รูปแบบ

กล่าวโดยสรุปจะเห็นว่ารูปแบบขึ้นกับบริบท สถานการณ์หรือเป้าหมาย ทั้งนี้มีองค์ประกอบ พื้นฐาน คือ หลักการและแนวคิดพื้นฐาน วัตถุประสงค์ของรูปแบบ วิธีดำเนินงาน ทรัพยากรสนับสนุน ทีมงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง การวัดประเมินผลและการสะท้อนผลการดำเนินงาน ส่วนการพัฒนาแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มี การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นแสดงถึงความก้าวหน้าในการพัฒนา มีการนำกระบวนการวิจัยและพัฒนาที่ มีความเป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือ มีหลักการอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน มีขั้นตอนพื้นฐาน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ สำนวณสภาพปัจจุบัน ปัญหาหรือความต้องการ ขั้นตอนที่ 2) การออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรม หรือรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3) การนำรูปแบบหรือนวัตกรรมไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 4) การประเมิน และปรับปรุงนวัตกรรม ขั้นตอนที่ 5) การเผยแพร่นวัตกรรม

5. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ในการจัดการศึกษานั้นมีขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งคือการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งนอกจากจะประเมินความรู้ความเข้าใจและทักษะจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ การประเมินเจตคติแล้ว การสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายก็เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาที่นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรู้สึกสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางพลศึกษาให้บรรลุเป้าหมายมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของนักเรียนแต่ละคนตามวัตถุประสงค์ของแนวทางฯ ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีของนักเรียน เมื่อนักเรียนรู้สึกประสบความสำเร็จหรือได้รับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ นักเรียนมีความพึงพอใจเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ต้องการหรือตามแรงจูงใจ ความพึงพอใจของมนุษย์นั้นเป็นไปตามความต้องการซึ่งมาสโลว์ (Maslow) ได้เรียงลำดับความต้องการหรือสิ่งจูงใจของมนุษย์ไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับขั้นของความต้องการไว้ตามความสำคัญดังนี้ (วีณา เจียบนา, 2556)

ขั้นที่ 1 ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ เป็นความต้องการเพื่อจะอยู่รอดของมนุษย์ ถ้าความต้องการพื้นฐานที่สุดนี้ไม่ได้รับการตอบสนอง ร่างกายของมนุษย์ก็ไม่สามารถทำงานได้ หรือไม่สามารถทำงานได้ดี เช่น อากาศ น้ำ อาหาร เป็นสิ่งที่ร่างกายต้องการเพื่อให้มนุษย์สามารถมีชีวิตอยู่ได้ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มและที่พักจะให้การปกป้องที่จำเป็นกับมนุษย์จากสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม แนวทางการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้จัดปัจจัยสนับสนุนที่เพียงพอและเหมาะสมต่อความต้องการพื้นฐานทางสรีระ เช่น ชุดกีฬา เครื่องแต่งกาย สถานที่ที่กระแหว่ง แข่งขัน อาหารที่มีประโยชน์ระหว่างฝึกซ้อมและระหว่างการแข่งขัน ยาสามัญพื้นฐานสำหรับนักเรียนเวลาเจ็บป่วย เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัยรอดพ้นอันตรายและมั่นคง การคุ้มครองจากความกลัวและความวิตกกังวล มีอิทธิพลกับพฤติกรรมของนักเรียน ความรู้สึกปลอดภัยนี้ปรากฏออกมาในรูปของการเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ ซึ่งถ้าโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน มีกระบวนการจัดการศึกษาที่มีขั้นตอนชัดเจน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นที่ยอมรับของสังคม

แนวทางการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีระบบสนับสนุนด้านบุคลากรที่สื่อสารกับนักเรียนได้เข้าใจ เพิ่มเวลาสำหรับว่ายน้ำเพื่อเอาตัวรอดจากการจมน้ำ นักเรียนย่อมมีความรู้สึกปลอดภัยและพึงพอใจ

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น มนุษย์ต้องการมีเพื่อน มีครอบครัว คนรัก มีการยอมรับในความสามารถและตัวตน ความเป็นพวกพ้อง และสิ่งสำคัญที่สุดคือความรักที่เป็นสิ่งจรรโลงให้โลกนี้มีความสุข สังคมเกิดความปรองดอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้บรรยากาศที่เป็นบวก แนวทางการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษากำหนดให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านพลศึกษา ทำงานเป็นทีมร่วมกับครูและผู้ฝึกสอนกีฬา โดยมีครูเป็นล่ามภาษามือสำหรับสื่อสารระหว่างนักเรียนกับครูผู้ฝึกสอนกีฬา หรือกับผู้ปกครองจะทำให้ นักเรียนรู้สึกเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง การยกย่องและการเคารพตัวเองเป็นความต้องการยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอ การทำได้ด้วยตนเองไม่พึ่งพาคนอื่น ความมั่นใจในตนเองและรู้สึกตนเองมีคุณค่า แนวทางการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษา สร้างความรู้สึกภูมิใจแก่นักเรียนจากการสร้างชื่อเสียงแก่โรงเรียน ครอบครัวและเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้อื่นในห้องเรียน การได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันกีฬารายการต่าง ๆ และการชื่นชมจากผู้บริหาร

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จด้วยตนเอง เป็นความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต ต้องการรู้จักตนเอง พัฒนาตนเอง ยอมรับตนเอง พร้อมทั้งจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเกี่ยวกับตนเอง ต้องการค้นพบความจริง พร้อมทั้งจะเปิดเผยตนเอง ประสบความสำเร็จด้วยตัวเอง ความต้องการนี้เกี่ยวกับศักยภาพสูงสุดของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จจากการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องพัฒนาตนเองเท่าที่นักเรียนพึงจะทำได้ตามศักยภาพ เช่น นักเรียนพยายามพัฒนาตนเองให้เป็นนักกีฬาที่เก่งที่สุดด้วยการฝึกฝน เป็นต้น

พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒนชัยและ จีระศักดิ์ ทัทพา (2563) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะทางอารมณ์ ของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการ ตามความคาดหวัง ความพึงพอใจในงานเป็น ทศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่องานที่กระทำซึ่ง แสดงออกมาเป็นความชอบหรือความไม่ชอบ คุณลักษณะของงานในรางวัลที่ได้รับจากการ ทำงาน และในสภาพแวดล้อมของการทำงาน ซึ่งช่วยส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และความร่วมมือร่วมใจ ระบบงานดำเนินไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อย มีบรรยากาศในการทำงาน ที่ดี และภาพลักษณ์ที่น่าประทับใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ องค์ประกอบของ การเกิดความพึงพอใจในงาน ประกอบด้วย ความพึงพอใจที่เกิดจากการตอบสนองความต้องการของ ร่างกาย จิตใจ และการเรียนรู้การประเมินความพึงพอใจในงานเป็นการประเมินความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรม สามารถประเมินได้ด้วยวิธีการที่นิยม คือใช้

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นอย่างรอบคอบและอย่างถูกต้องเหมาะสม ตามทฤษฎีของการวัดและประเมินผล และแปลผลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในการดำเนินงานตามความต้องการต่อไป

ความพึงพอใจมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน หากสามารถทราบระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการจะสามารถ นำข้อมูลนี้มาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน การให้บริการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ขององค์กร ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ การได้มาซึ่งข้อมูล ความพึงพอใจ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการออกแบบการเก็บข้อมูลที่ตรงกับเป้าหมายของการ นำข้อมูลไปใช้จึงจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านพลศึกษา ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นการพัฒนาสมรรถภาพทางร่างกายและสร้างความภูมิใจแก่นักเรียนที่เป็นนักกีฬา นักเรียนเห็นคุณค่าตระหนักถึงการพยายามพัฒนาตนเองให้สร้างด้วยการฝึกฝนของตนเอง ดังนั้นการสอบถามความพึงพอใจต่อการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาจึงเป็นการสะท้อนข้อมูลด้านความรู้สึกรับรู้ต้องการของจิตใจที่อยู่ในความคิดและความรู้สึกของนักเรียนทางบอกต่อการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการสะท้อนผลการดำเนินงานและพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

Hornby (2000) ให้ความหมายความพึงพอใจว่าหมายถึงความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จหรือได้รับสิ่งที่ ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ ดังนั้นความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ คือ ความรู้สึกอารมณ์ที่มีความสุขความยินดีทางจิตใจที่เกิดขึ้นเป็นผู้รับบริการ ซึ่งความรู้สึกดังกล่าวเกิดจากการที่ผู้รับบริการได้รับการตอบสนองความต้องการเป็นผู้ตอบสนองเองหรือผู้อื่นตอบสนองให้ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นระดับใดขึ้นอยู่กับปริมาณการตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นได้ครบถ้วนเพียงใด เช่น ความพึงพอใจของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับคุณภาพของโปรแกรมหรือบริการที่ได้รับตามข้อเสนอที่แจ้งไว้

กล่าวโดยสรุปในการบริหารจัดการพัฒนาศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ผู้วิจัยได้พัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ประกอบด้วย หลักการและแนวคิดพื้นฐาน จุดมุ่งหมาย และกระบวนการของรูปแบบซึ่งมีความต่อเนื่องกัน มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย และเจตคติของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายของโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์

6. บริบทของโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์

โรงเรียนเศรษฐเสถียร เป็นโรงเรียนรัฐบาล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ เลขที่ 137 ถนนพระรามที่ 5 เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ให้บริการจัดการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบอยู่ประจำเฉพาะนักเรียนหญิงและไป-กลับทั้งชายและหญิง ในปีการศึกษา 2562 มีนักเรียนระดับอนุบาล จำนวน 15 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 60 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน 93 คน รวมทั้งหมด 168 คน จัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรระดับปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ซึ่งนักเรียนโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ร้อยละ 90 สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง โดยเมื่อตรวจวัดการได้ยิน จะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ หูหนวก จึงมีการสื่อสารกันโดยใช้ภาษามือไทยเป็นหลัก

ปัจจุบันโรงเรียนมีนโยบายบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนพื้นฐาน โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อให้ นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน ส่งเสริมอัจฉริยภาพนักเรียนรายบุคคลตามความถนัดและความสนใจ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นผู้นำในด้านการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นักเรียนมีวินัยและคุณธรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรมไทย มีทักษะในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี บริหารจัดการตนเองให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีพันธกิจ คือ พัฒนาให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนางค์กรอย่างเป็นระบบให้เป็นผู้นำทางด้านวิชาการและวิชาชีพโดยการมีส่วนร่วมจากชุมชนและสังคม พัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยและคุณธรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรมไทย เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) ร่วมกับการสื่อสารระบบรวม (Total communication) ซึ่งเป็นวิธีจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ประโยชน์จากรูปแบบการสื่อสารหลายรูปแบบ เช่น การมองเห็น การฟัง การพูด การอ่านริมฝีปาก การใช้ท่าทางตามธรรมชาติ การวาดภาพ การสะกดนิ้วมือ การใช้ภาษามือแบบต่าง ๆ ตลอดจนการอ่านและการเขียนทั่วไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการและความสามารถเฉพาะของนักเรียนเป็นรายบุคคล วัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลตามเป้าหมายในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์, 2561)

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุนิษา ยุวกิณกุลและมยุรี ศุภวิบูลย์ (2555) ได้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการออกกำลังกายเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายของวัยรุ่นที่มีสมรรถภาพทางกายต่ำสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ที่มีผลการทดสอบสมรรถภาพอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 30 คน ปฏิบัติทักษะกีฬาแฮนด์บอล ฟุตบอล และบาสเกตบอล กลุ่มทดลอง 30 คน ฝึกโปรแกรมการออกกำลังกายด้วยท่าพื้นฐาน 5 ท่า (5BX : 5 Basic Exercises) ของกองทัพอากาศแคนาดา สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมงเป็นเวลา 10 สัปดาห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพทางกายของกลุ่มทดลองภายหลังการฝึกเพิ่มสูงขึ้น โดยผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายบางรายการได้รับการพัฒนาน้อย บางรายการได้รับการพัฒนามาก เนื่องจากรูปแบบการฝึกไม่ครอบคลุมรายการทดสอบ ดังนั้นการทำวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาโปรแกรมการฝึกที่ครอบคลุมรายการทดสอบเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถภาพทางกายต่อไป

สันติภาพ กาทิวศ์และพรณี บัญชรหัตถกิจ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางกายของบุคลากร ที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตอำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานีการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับสมรรถภาพทางกาย และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางกายของบุคลากรสาธารณสุขในเขตอำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรสาธารณสุข จำนวน 102 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการทดสอบสมรรถภาพทางกาย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความทนทานของระบบหัวใจและการไหลเวียนเลือด ด้านความอ่อนตัว และด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีสมรรถภาพทางกายไม่ดี สำหรับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับสมรรถภาพทางกายของบุคลากรเมื่อวิเคราะห์ทีละหลายปัจจัย พบว่า ปัจจัยการออกกำลังกาย มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางกายด้านความทนทานของ ระบบหัวใจและการไหลเวียนเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับความรู้ด้านการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย มีความสัมพันธ์กับความอ่อนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยเพศ มีความสัมพันธ์กับความแข็งแรงของกล้ามเนื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเสนอให้องค์กรภาครัฐควรจัดส่งเสริมปัจจัยสนับสนุนให้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกายที่เพียงพอ เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายแก่บุคลากร ร่วมกับการประเมินผลการออกกำลังกายโดยการทดสอบสมรรถภาพทางกาย อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้งเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการออกกำลังกายแก่บุคลากร

พงษ์เอก สุขใส และคณะ (2557) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เป็นวิจัยและพัฒนาใช้วิธีการผสมผสานในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด 3) เพื่อประเมิน

รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด วิธีดำเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดโดยนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ร่วมกับการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 2 แห่ง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา 2) การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มากร่างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบฯ ด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และ 3) การประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด โดยการทำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดโดยภาพรวมมีการดำเนินการบริหารจัดการกีฬาและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ด้านนโยบาย ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก 2) กระบวนการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การนำ การวางแผน การจัดองค์กร การลงมือปฏิบัติ การประสานงานและการควบคุม 3) ผลผลิต ประกอบด้วย ประชาชนทุกกลุ่มออกกำลังกายและเล่นกีฬาจนเป็นวิถีชีวิต ผู้มีความเป็นเลิศทางการกีฬาได้รับการสนับสนุนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติและมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ฐิตาภรณ์ รัตมี (2558) ศึกษาผลการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาต่อการพัฒนาจิตสาธารณะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้พื้นที่สาธารณะ ด้านการเคารพสิทธิและด้านหน้าที่ความเป็นพลเมืองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 80 คน ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า หลังการร่วมกิจกรรมพลศึกษา นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างชัดเจนและพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ธนาวรรณ รัมมะภาพ (2558) ศึกษาความสนุกสนานในการเรียนพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ โดยใช้แบบวัดความสนุกสนานในการเรียนพลศึกษา (ฉบับภาษาไทย) ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาจาก Physical activity enjoyment scale: PACES ของ kendzierski and de carlo ฉบับปี ค.ศ. 1991 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสนุกสนานในการเรียนพลศึกษา ประกอบด้วย กิจกรรมทางกาย (Physical activity) คือ การเคลื่อนไหวออกแรงมีความหลากหลายไม่เฉพาะเจาะจงเพียงแค่การออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬา

แต่ครอบคลุมไปถึงทุกกิจกรรมที่มีการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของร่างกาย เช่น ขา หลัง ท้อง แขนและน่อง เคลื่อนไหวทั้งที่เป็นรูปแบบ เช่น เล่นฟุตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน เต้นแอโรบิก ว่ายน้ำ และไม่เป็นรูปแบบ เช่น การวิ่งเล่น การเดินขึ้นบันได การกวาดบ้าน การรดน้ำต้นไม้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พลศึกษามีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน ($r=0.663$, $p=0.000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จุฑารัตน์ ภัทรเกษวิทย์, สุธนะ ดิงศภักดิ์ (2558) ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมทางกายหลังเลิกเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การวางแผนเรื่อง การกำหนดช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมทางกาย ไม่สามารถจัดกิจกรรมตามช่วงเวลาที่กำหนดได้ เนื่องจาก เวลาจำกัด จึงควรมีการวิเคราะห์ปัญหา ความสนใจ และจุดประสงค์การเล่นกีฬาของนักเรียนให้ชัดเจน ทั้งนี้ควรสอบถามช่วงเวลาของการเล่นหรือการออกกำลังกายของนักเรียน หรืออาจบูรณาการระหว่างเดิน เปลี่ยนชั่วโมงเรียนหรือการเปลี่ยนอิริยาบถในชั้นเรียนและกำหนดเป็นตารางของโรงเรียน มีการ ประชาสัมพันธ์สนับสนุนเป็นนโยบาย สนับสนุนการออกกำลังกายและควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อ การดำเนินงานที่เป็นระบบและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานชัดเจน

พุทธรัตน์ พุทธจำ, สุธนะ ดิงศภักดิ์ (2558) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการรู้พลศึกษา ในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาและครูผู้สอนวิชาพลศึกษา โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างและ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนประถมศึกษา จัดการเรียนรูตาม โครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มี การออกกำลังกายและมีการเคลื่อนไหวที่เหมาะสมกับวัย มีสุขภาพและสมรรถภาพทางกายที่ดี รักในการ ออกกำลังกาย 2) ปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียน คือ สถานที่ในร่มที่ใช้ในการสอน ไม่เพียงพอหรือกีฬาบางชนิดจำเป็นต้องมีสนามแบบเฉพาะ นักเรียนเคลื่อนไหวน้อยลงเนื่องจาก ใช้คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มากขึ้น ควรจัดกิจกรรมเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน จัดหาอาสาสมัครช่วยสอน หรือโค้ชกีฬาสำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพด้านกีฬา ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในส่วนของสถานที่ และเพิ่มเวลาจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถภาพทางกายนอกหลักสูตร ประสานเครือข่ายสนับสนุน ด้านทรัพยากรและกำหนดผู้รับผิดชอบ ทั้งในและนอกโรงเรียน

ยศวัฒน์ เชื้อจันอัด นพคุณ ภักดีณรงค์และณณมล เอนกวิทย์ (2558) พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ มี 6 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 3.1) ขั้นการเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 3.2) ขั้นการลงมือ กระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 3.3) ขั้นการกระทำอย่าง

ถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 3.4) ขั้นการแสดงออก ขั้นที่ 3.5) ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ ขั้นที่ 3.6) ขั้นสรุปผล 4) ระบบสังคม 5) หลักการตอบสนอง 6) ระบบสนับสนุน พบว่า หลังใช้รูปแบบการเรียนรู้ พลศึกษา นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการเคลื่อนไหวทางกาย อยู่ในระดับเกณฑ์คุณภาพดี ($\bar{X} = 13.80$, S.D. = 0.51) มีเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 2.52$, S. D. = 0. 58)

จิตตฤ กลิ่นประชุม (2559) ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งเสริมเยาวชนเล่นกีฬา ในด้านมุมมองของผู้บริโภคและด้านเจตคติและความคาดหวังของผู้ปกครอง จากผู้ปกครองของเยาวชน ที่เล่นกีฬาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานมีสุขภาพดีและมีบุคลิกภาพที่ดี เชื่อว่ากีฬาทำให้ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนปลูกฝังให้บุตรหลานมีนิสัยชื่นชอบและสนุกกับการออกกำลังกาย สนามหรือสถานที่เรียนกีฬาควรตั้งอยู่ใกล้บ้านหรือในชุมชน ใช้เวลาน้อยในการเดินทางมาเรียน ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนพลศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี มีทักษะทางกีฬาหรือเคยเป็นนักกีฬา

นันทวัน วงษ์ประเสริฐและรุ่งระวี สมะวรรณนะ (2559) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และเพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านสถานศึกษา ด้านครูพลศึกษา ด้านผู้เรียน สภาพปัญหาโดยภาพรวมพบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อยขณะที่ความต้องการจำเป็นในทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพปัญหาด้านสถานศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก แนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ด้านสถานศึกษา ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อการเรียนรู้ ด้านครูพลศึกษา ควรมีการจัดอบรมครูพลศึกษาในเรื่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านผู้เรียน ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ประวิทย์ ประมาน (2560) ศึกษารูปแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียน กองทุนการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนได้และส่วนเสีย และนักเรียน จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ .95 และแบบประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ .88 พบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ 2) ด้านบทบาทของครูผู้สอนในสถานศึกษา 3) ด้านกิจกรรมที่สถานศึกษาได้จัดให้กับนักเรียน 4) ด้านขั้นตอนการจัดโครงการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 5) ด้าน

การประเมินความสำเร็จของกิจกรรม และ 6) ด้านผลการปฏิบัติ หรือผลลัพธ์ของโครงการ นักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.46

รัตนพร ทำไหม (2560) ศึกษาสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 117 คน และ นักเรียนหญิง 117 คน รวมทั้งสิ้น 234 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ จำนวน 8 รายการ คือ แรงบีบมือ ยืนกระโดดไกล ดึงข้อ นั่งงอตัวไปข้างหน้า วิ่งเก็บของ ลูก-นั่ง วิ่ง 50 เมตร และ เดิน-วิ่ง ระยะไกล สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสร้างเกณฑ์ปกติสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ พบว่า สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

สว่างจิต แซ่โง้ว ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์และอนันต์ มลารัตน์ (2560) พัฒนารูปแบบบริหารพลศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการวิจัยแบ่งออก เป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารพลศึกษาในโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบบริหารพลศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระยะที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบบริหารพลศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาและแนวทาง การบริหารพลศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนมีการบริหารพลศึกษาอยู่ในระดับมาก รูปแบบประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรพลศึกษา 2) ด้านสิ่งแวดล้อม 3) ด้านนักเรียน 4) ด้านครูผู้สอน 5) ด้านการบริหาร และผลการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากและมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยเสนอให้นำรูปแบบจากการวิจัยนี้ไปสร้างและพัฒนารูปแบบบริหารพลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาต่อไป

สิริสมบุญ อู่เงิน (2560) ได้พัฒนากลยุทธ์การนำนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเทศบาล 3 (ตลาดล่าง) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบว่า กลยุทธ์ฯ

ประกอบด้วย 4 ด้านดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านการบริหารบุคลากรประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ ด้านที่ 2 ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์และสื่ออำนวยความสะดวกประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงบประมาณประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการประกอบด้วย 9 กลยุทธ์ 3) ผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และประโยชน์ของกลยุทธ์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพโรงเรียนเทศบาล 3 (ตลาดล่าง) ดังนี้ การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และประโยชน์ของกลยุทธ์การนำเสนอแนะนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพโรงเรียนเทศบาล 3 (ตลาดล่าง) พบว่าในภาพรวมทั้ง 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และประโยชน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 4) ผลการทดลองใช้และประเมินความพึงพอใจต่อกลยุทธ์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพโรงเรียนเทศบาล 3 (ตลาดล่าง) 4.1) ผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้นักเรียนมีคะแนนการประเมินการใช้กลยุทธ์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลาหลังใช้สูงกว่าก่อนใช้และความสำเร็จจากการใช้กลยุทธ์ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้นักเรียนได้รับรางวัลทั้งหมด 24 รางวัล ในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 11 กิจกรรม 4.2) ผลการประเมินความพึงพอใจต่อกลยุทธ์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้พบว่านักเรียนผู้ปกครองมีความพึงพอใจการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อยู่ในระดับมากและครูมีความพึงพอใจการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อยู่ในระดับมากที่สุด

ทนายวีร์ ช่างบรรจง (2561) พัฒนาโปรแกรมการออกกำลังกายแบบวงจรเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย การอบอุ่นร่างกายด้วยกิจกรรมออกกำลังกายแบบแอโรบิก 20 - 30 นาที แล้วทำกิจกรรมวิดพื้น เพื่อพัฒนาความทนทานของกล้ามเนื้อแขนและหัวไหล่ วิ่งอ้อมเก้าอี้เพื่อพัฒนาความเร็ว กระโดดไกล เพื่อพัฒนาพลังกล้ามเนื้อขา ทุ่มลูกฟุตบอล เพื่อพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหน้าท้อง ลำตัว ไหล่และแขน ก้มเก็บของ เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อหลัง กระโดดเชือก เพื่อพัฒนาความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิตและการหายใจ อีก 30 นาที รวม 60 นาที 3 วันต่อสัปดาห์ หลังใช้โปรแกรมพบว่านักศึกษามีสมรรถภาพทางกายสูงขึ้นทุกคน

ศักดิ์ชัย ศรีสุขและคณะ (2561) ศึกษาผลของโปรแกรมการเคลื่อนไหวทางกายที่มีต่อสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของนักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรม 4 ชุดกิจกรรม คือ 1) การยืดเหยียดกล้ามเนื้อไหล่ ลำตัว สะโพก ขา 2) การเสริมสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ โดยใช้กิจกรรมลงน้ำหนักตัวและการใช้แรงต้านจากยางยืด 3) กิจกรรมเสริมสร้างการประสานกันของกล้ามเนื้อ คือ การก้าวในตาราง 9 ช่องและ 15 ช่อง 4) เสริมสร้างความอดทนของกล้ามเนื้อ ความทนทานของการไหลเวียนโลหิตและการหายใจ คือ การกระโดดข้ามรั้วและการกระโดดข้ามกล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านดอนยานาง จังหวัดนครพนม จำนวน 37 คน รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย โปรแกรมกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการฝึกเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 4 วัน ๆ ละ 60 นาที สถิติที่ใช้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพก่อนการฝึกและหลังการฝึกด้วยการทดสอบที่ (Dependent Samples t-test) ผลการวิจัยพบว่า การใช้โปรแกรมที่ทำให้สมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านความอดทนของกล้ามเนื้อ ความคล่องแคล่วว่องไว ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมรรถภาพทางกายด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความอ่อนตัว ความทนทานของระบบไหลเวียนโลหิตและการหายใจ มีพัฒนาการดีขึ้นแต่ไม่แตกต่างกัน

อรจิรา ทะลือทอง (2561) สํารวจสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสงขลา ใช้แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพเด็กไทย อายุ 7-18 ปีของกรมพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ด้านองค์ประกอบของร่างกายด้านความอดทนของกล้ามเนื้อ ด้านความอดทนของระบบหัวใจและไหลเวียนเลือด และด้านความอ่อนตัว ตามลำดับ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครองควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่เสริมสร้างสมรรถภาพทางกายด้านความอ่อนตัว เช่น การยืดหยุ่นร่างกาย ส่งเสริมความแข็งแรงของ กล้ามเนื้อแขนและร่างกายส่วนบน เช่น กีฬา แบดมินตัน วูวายนํ้า เป็นต้น ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกกำลังกายมากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น การช่วยทำงานบ้าน งานสวน ให้เคลื่อนไหวร่างกายมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายให้อยู่ในระดับดีขึ้น และเป็นการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวอีกด้วย

จินตนา สรายุทธพิทักษ์ และคณะ (2562) ศึกษากลยุทธ์ส่งเสริมกิจกรรมทางกายของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ผ่านการบริหารโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามี 3 องค์ประกอบสำคัญของการบริหารโปรแกรมสุขภาพ ในโรงเรียน ได้แก่ 1) การจัดการสิ่งแวดล้อมการเรียน ได้แก่ 1.1) จัดพื้นที่โล่งหรือสนามให้นักเรียนได้เล่น 1.2) เตรียมอุปกรณ์เล่นกีฬาและออกกำลังกาย 1.3) ส่งเสริมการเล่นที่สอดคล้องกับบริบทและความสนใจของนักเรียน 2) การสอนสุขศึกษาและพลศึกษา ได้แก่ 2.1) จัดสอนสุขศึกษาอย่างน้อย 1 ชม./สัปดาห์ และพลศึกษาอย่างน้อย 2 ชม./สัปดาห์ เน้นให้นักเรียนมีกิจกรรมทางกายจึงส่งผลต่อสุขภาพและสมรรถภาพทางกายของเด็ก 2.2) จัดแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน 2.3) จัดตารางเรียน โดยมีช่วงพักระหว่างวิชา และ 3) การจัดอาหารและโภชนาการ

ส่งผลต่อกิจกรรมทางกายของนักเรียน ประถมศึกษา ได้แก่ 3.1) จัดเวลาให้นักเรียนมีโอกาเล่น หลังรับประทานอาหารกลางวัน 3.2) จัดเวลาพักกลางวัน อย่างน้อย 1 ชั่วโมง 3.3) กำหนดช่วงเวลา จำหน่ายอาหารให้นักเรียนหลังเลิกเรียน

พิชัยณรงค์ กงแก้ว (2562) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้ 1) ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ วิชาพลศึกษา พบว่า การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในศตวรรษที่ 21 ความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งองค์ประกอบที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านปัจจัยสนับสนุนและด้านผู้สอนตามลำดับ 2) ผลการ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในศตวรรษที่ 21 พบว่า มี 5 องค์ประกอบ (SIPCE) 4 ขั้นตอน (PACE) คือ องค์ประกอบที่ 1 ผู้เรียน (Student) องค์ประกอบที่ 2 ผู้สอน (Instructor) องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Pedagogy) มี 4 ขั้นตอน (PACE) ดังนี้ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติ (Acting) ขั้นการสรุปผล (Concluding) และขั้นการประเมินผล (Evaluating) องค์ประกอบที่ 4 เนื้อหา (Content) และองค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยสนับสนุน (Environment) และตรวจสอบรูปแบบพบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับมาก

มนตรี อารีย์ (2562) การศึกษาสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียน จันทรหุ่นบำเพ็ญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 96 คน ได้มาจากจำนวนประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายโดยใช้เกมลุ่มลูก เกมปูปลา เกมสุนัขเห่า เกมขอมดำดิน เป็นการฝึกการออกกำลังกายเพื่อการพัฒนาความคล่องตัว (Agility) เกมแมวจับปลา เกมปลาหมอตักก เป็นการเล่นการออกกำลังกายเพื่อพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (Muscular Strength) เกมม้าแข่ง เกมเฟรนด์ชิพ เกมรถส่งสัตว์ เกมยาสีฟันกับเชื้อโรค เป็นการออกกำลังกายเพื่อพัฒนาความอดทนของกล้ามเนื้อ (Muscular Endurance) เกมงูกับกบ เกมแมวไล่จับหนู เพื่อพัฒนาความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิตและระบบหายใจ (Cardio Vascular Endurance) เกมก้มแตะ - วิ่งกระสอบ - เกมนั่งชักคะเย่อ เกมป้อนกล้วย เป็นการออกกำลังกายพัฒนาความอ่อนตัว (Body-Balance Flexibility) และเกมอื่น ๆ อีก มากมาย ตามแบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐาน สมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทย อายุ 7- 18 ปี ของกรมพลศึกษา สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และสถิติที (t-test for one sample) พบว่า ผลการทดสอบ สมรรถภาพทางกายระหว่างก่อนกับหลังการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ทุกรายการ

อัจฉริยา กลียะพัทพงศธร ศรีทับทิมและคณะ (2563) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนปฐมวัยอายุ 2 - 5 ปี ที่มีต่อพัฒนาสมรรถภาพทางกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และปัญญา เพื่อนำไปสู่การมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมทางกาย และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจด้านกิจกรรมทางกาย มีโรงเรียนที่เข้าร่วมวิจัยจำนวน 41 โรงเรียน ทั้งในและนอกเขตเมืองของภาคเหนือ ซึ่งนักเรียนปฐมวัย ($n=2,635$) ปฏิบัติกิจกรรมทางกายตามโปรแกรมการส่งเสริมกิจกรรมทางกายฯ รวม 16 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 40 นาที ทำการทดสอบสมรรถภาพทางกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และปัญญา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทางกาย ทำการทดสอบความรู้ผู้บริหาร ($n=41$) และครูผู้สอนนักเรียนระดับปฐมวัย ($n=127$) ก่อนและหลังการจัดอบรมวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองโดยใช้สถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า หลังจากทำกิจกรรมทางกายตามโปรแกรมการส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนปฐมวัย นักเรียนชายและหญิงมีสมรรถภาพทางกายดีขึ้นทุกรายการ ($p < .01$) และมีพัฒนาการดีขึ้น ทั้งด้านอารมณ์จิตใจ สังคม และปัญญา ($p < .01$) ผู้บริหารและครูผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม ($p < .01$) สรุปได้ว่าโปรแกรมการส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนปฐมวัยอายุ 25 ปี สามารถนำไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนมีการพัฒนา ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านปัญญาที่ดีขึ้นได้ สามารถพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจด้านกิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนปฐมวัยที่ดีขึ้น และสามารถนำไปส่งเสริมการออกกำลังกายแก่นักเรียนได้

Alicia and Soyeon (2011) ได้สังเคราะห์งานวิจัย จำนวน 59 เรื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2490 ถึง พ.ศ. 2552 พบว่า การออกกำลังกายมีประโยชน์ต่อสุขภาพกายและจิตใจ มีความสัมพันธ์ เชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการเรียนรู้ของเด็กอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะการเดินแอโรบิก ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกาย เพิ่มสมรรถภาพทางกายการทรงตัว ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ คือ บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญอย่างมาก เช่น ครูพลศึกษา ผู้ฝึกสอนกีฬา แรงบันดาลใจต่อการเป็นนักกีฬาอาชีพ นโยบายการสนับสนุนด้านพลศึกษาของโรงเรียน ทั้งสภาพแวดล้อม เวลา อุปกรณ์ งบประมาณและความร่วมมือของบุคลากรทุกคนและสมาชิกในชุมชน เช่น ผู้ปกครอง สมาชิกสโมสรกีฬา

Rajendran, Roy, and Jeevanantham (2012) ศึกษาทักษะการควบคุมการทรงตัว (Postural control) ทักษะกลไกการเคลื่อนไหว (Motor skills) และคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (Health-related quality of life) ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยการทบทวนเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยข้อมูลที่เลือกยังไม่มีมีการให้โปรแกรมการช่วยเหลือหรือบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังนั้น PubMed, MEDLINE, CINAHL, EMBASE, SCOPUS, ISI of web science, Cochrane

Library, and AMED database were performed ตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2554 ถึง 31 ธันวาคม 2555 รวบรวมบทความจำนวน 11,872 บทความผลการทบทวนวรรณกรรมในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับพัฒนาการที่ไม่เป็นตามวัย ในทักษะการควบคุมการทรงตัว ทักษะกลไกการเคลื่อนไหวและคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ดังนั้นควรมีการคัดกรองทักษะดังกล่าว ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพื่อให้การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มทันทีที่บ้านและเพิ่มเวลา ทำกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่หลากหลายสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งเป็นวัยเจริญเติบโตทั้งร่างกายและจิตใจในโรงเรียน

Al-Rahamneh, Eston, Dababseh (2013) ศึกษาเปรียบเทียบระดับสมรรถภาพทางกาย ประกอบด้วย

1) สัดส่วนปริมาณไขมันในร่างกายกับมวลร่างกายที่ปราศจากไขมันโดยการวัดออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ไขมัน
2) สมรรถนะเชิงปฏิบัติของระบบไหลเวียนเลือด และระบบหายใจในการลำเลียงออกซิเจนไปยังเซลล์กล้ามเนื้อ
3) การเคลื่อนไหวสูงสุดเท่าที่จะทำได้ของข้อต่อ
4) ความสามารถของกล้ามเนื้อมัดใดมัดหนึ่งหรือกลุ่มกล้ามเนื้อ ในการหดตัวซ้ำ ๆ เพื่อต้านแรงหรือความสามารถในการหดตัวครั้งเดียวได้เป็นระยะเวลา
5) ปริมาณสูงสุดของแรงที่กล้ามเนื้อมัดใดมัดหนึ่งหรือกลุ่มกล้ามเนื้อสามารถออกแรงต้านทานได้
ในช่วงการหดตัว 1 ครั้ง ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เปรียบเทียบกับนักเรียนที่มีการได้ยิน ในประเทศจอร์แดน โดยใช้เครื่องมือ 1) Push-Up test 2) Sit-Up test 3) Sit and Reach test 4) 4 X 10m Shuttle-Run test 5) 1 Mile-Run test ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพทางกายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ลดลงตามอายุ อย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับกลุ่มนักเรียนที่มีการได้ยิน ผลการวิจัยยังพบว่า นักเรียนหญิงที่มีการได้ยิน มีผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายดีกว่า ในการทดสอบการออกกำลังกาย Shuttle-Run 4 x 10m นักเรียนหญิงที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทำได้ดีกว่านักเรียนที่มีการได้ยินในการทดสอบแบบฝึกหัด Sit and Reach คณะนักวิจัยเสนอแนะให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อายุตั้งแต่ 10-13 ปี ออกกำลังกายเคลื่อนไหวร่างกาย อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีสมรรถภาพทางกายใกล้เคียงกับนักเรียนที่มีการได้ยินวัยเดียวกัน โรงเรียนควรเพิ่มเวลาให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวและยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านพลศึกษา เนื่องจากสมรรถภาพทางกายส่งผลต่อการเรียนรู้และงบประมาณค่าใช้จ่ายของรัฐในการดูแลรักษาโรคที่เกิดจากการไม่ออกกำลังกายในระยะยาว

Gomez and Hillman (2013) ศึกษาอิทธิพลการออกกำลังกายต่อความสามารถทางสติปัญญา (Cognitive Abilities) พบหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้วิธีการสร้างภาพสมอง (Neuroimaging Approach) ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการออกกำลังกายที่ช่วยส่งเสริมความสามารถทางปัญญาของมนุษย์ เพิ่มความสามารถในการคิดขั้นสูง ส่วนของการควบคุมการรับรู้ ทำให้มนุษย์ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการออกกำลังกายแบบแอโรบิค ช่วยเพิ่มกลูทอร์

ด้านความรู้ความเข้าใจ อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาสมองของสัตว์หลายชนิดได้ค้นพบว่าการออกกำลังกาย มีอิทธิพลต่อสมองระดับโมเลกุลที่ส่งผลต่อสามารถทางปัญญาลดกระบวนการคิดและความเสี่ยงของความผิดปกติทางจิตเวช โรงเรียนจึงควรเพิ่มเวลาในการเรียนพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเคลื่อนไหว

Ellis, Lieberman and Dummer (2014) พบว่า ค่านิยมของผู้ปกครองอิทธิพลต่อพฤติกรรม การออกกำลังกายและเล่นกีฬาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการเล่นกีฬาและสมรรถภาพทางกายสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยพฤติกรรม การออกกำลังกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ถูกกำหนดจากจำนวนกิจกรรมที่เข้าร่วมต่อสัปดาห์ และระดับการออกกำลังกายตามจำนวนคะแนนภายใน Healthy Fitness Zone จากการทดสอบ Fitness Program ผู้ปกครองที่มีการได้ยินและผู้ปกครองที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีอิทธิพลต่อสมรรถภาพทางกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งจำนวนความถี่ในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ผู้ปกครองที่สนับสนุนและมีส่วนร่วมด้านกีฬากับเด็กมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับระดับสมรรถนะทางกายและความต้องการออกกำลังกายของเด็กผลการศึกษาชี้เชื่อมโยงกับการจัดกิจกรรมออกกำลังกายและเล่นกีฬาในโรงเรียนหรือชุมชนซึ่งควรมีแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะทางกายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยผู้ปกครองมีบทบาทที่ชัดเจน

Ebrahimi, Movallali, Jamshidi, Rahgozar and Rahgozar (2016) ศึกษาประสิทธิภาพการทรงตัวของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีและไม่มีการฝังประสาทหูเทียม ศึกษาแบบภาคตัดขวางของเด็กนักเรียน 145 คน อายุระหว่าง 7 ถึง 12 ปี ประกอบด้วยเด็ก 85 คน ที่มีฝังประสาทหูเทียมทั้งสองข้าง และกลุ่มควบคุมสูญเสียการได้ยินปกติ 60 คน ใช้แบบทดสอบ Bruininks-Oseretsky ของ Motor Proficiency (BOTMP) กลุ่มตัวอย่างได้รับคัดเลือกจากโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กทั่วไปเป็นกลุ่มควบคุม วิเคราะห์คะแนนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว คะแนนรวมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ฝังประสาทหูเทียมมีค่าต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$) ประสิทธิภาพการทรงตัวของกลุ่มควบคุมดีกว่ากลุ่มฝังประสาทหูเทียมในทุกรายการ รวมถึงกลุ่มที่ไม่ได้ใส่ฝังประสาทหูเทียม ยกเว้นรายการที่ทดสอบเดินไปข้างหน้าบนกระดานทรงตัว ($P < 0.05$) คะแนนสมดุลของกลุ่มฝังประสาทหูเทียมนั้นต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝังประสาทหูเทียมอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นสำหรับรายการทดสอบยืนขาข้างเดียวบนคานทรงตัวเมื่อหลับตา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเฉพาะผู้ที่มีประสาทหูเทียม มีความเสี่ยงต่อการขาดดุลของกลไกการเคลื่อนไหว (Motor skills) และการทรงตัว (Vestibular System) ดังนั้น การประเมินระบบการทรงตัวและกลไกการเคลื่อนไหวเป็นสิ่งจำเป็นในการช่วยเหลือ

ตั้งแต่แรกเริ่มและเป็นแนวทางการสอนพลศึกษาในโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมพัฒนาความสมดุลและทักษะกลไกการเคลื่อนไหวซึ่งส่งผลต่อการมองเห็นและการเรียนรู้

Palmer (2018) การสร้างประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในวิชาพลศึกษาและกรีฑา ผลการทบทวนวรรณกรรมพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต้องใช้ความพยายามอย่างมากที่จะเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาและการเล่นกีฬา เนื่องจากอุปสรรคในการสื่อสารเป็นช่องว่างที่สำคัญในความสำเร็จและทัศนคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนักเรียนทั่วไปที่มีการได้ยิน นักเรียนของโรงเรียนโสตศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนพลศึกษาและกีฬามากกว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนเรียนร่วม เนื่องจากครูสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษามือหรือวิธีการสื่อสารอื่น ๆ ทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้ จึงควรมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางพลศึกษากับครูในโรงเรียนโสตศึกษาและโรงเรียนเรียนรวมเพื่อร่วมกันจัดทำแนวทางการพัฒนากิจกรรมพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ชัดเจน

Barboza, Ramos, Abreu and Castro (2019) กล่าวว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถออกกำลังกายได้โดยไม่มีข้อจำกัด ทั้งนี้การควบคุมร่างกายที่ดีของคนหูหนวกก็เกิดขึ้นได้ เนื่องจากการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นระหว่างระบบการมองเห็นและการรับรู้ทางสายตา การสังเกตการสูญเสียการทรงตัวและการเคลื่อนไหวเห็นได้อย่างชัดเจนเมื่อบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอายุใกล้สี่ปี โดยเด็กอาจมีปัญหากลไกการเคลื่อนไหวที่ทดสอบได้จากการรักษาความสมดุล (Balance) ขณะยืนหลับตา กระโดดขาเดียวพร้อมตบมือเหนือศีรษะและเดินต่อเท้าเป็นเส้นตรง ซึ่งเป็นผลจากปัญหาการรับรู้การทรงตัว (Vestibular) และการรับรู้เรื่องข้อต่อของร่างกาย (Proprioceptive) การปรับกลวิธีการสอนพลศึกษาให้สอดคล้องกับธรรมชาตินักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความจำเป็น เช่น การจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนพลศึกษาจากโปรแกรมการออกกำลังกายที่ต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาการเคลื่อนไหวและความสมดุลทางกายได้เนื่องจากเป็นทักษะที่ฝึกได้ ใช้สัญญาณภาพบางอย่าง เช่น รูปภาพ ธง การสาธิต การปฏิบัติจริง การสื่อสารผ่านภาษามือ ครูที่ใช้ภาษามือสื่อสารโดยตรงกับนักเรียนโดยมีบทสนทนาที่ชัดเจน ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้น การเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านกีฬามาสอนสนับสนุนการออกกำลังกายและเล่นกีฬาจะตอบสนองความต้องการที่เฉพาะเจาะจงของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

Soori, Heyrani, and Rafe (2019) จุดประสงค์การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการรับรู้กลไกการเคลื่อนไหว 8 สัปดาห์ต่อประสิทธิภาพการประสานงานแบบสองทางและการทรงตัวแบบคงที่และเคลื่อนที่ในนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอายุ 8–11 ปีในเคอร์มันชาห์ วิธีการสุ่มเลือกเด็กหญิงที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 20 คนที่มีอายุเฉลี่ย 9.35 ± 1.42 และ

แบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ อุปกรณ์ทดสอบ การประสานงานสองร่างกายสองข้างแบบต่อเนื่อง การทดสอบการทรงตัวและการทดสอบสมดุลของร่างกาย ผู้วิจัยให้โปรแกรมการออกกำลังกายแก่กลุ่มทดลอง 2 กิจกรรม ประกอบด้วย การโยน-รับบอลและการจับบอลสิ่งทอสิ่งทอสิ่งทอ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 60 นาทีเป็นเวลา 8 สัปดาห์ หลังการทดลองการใช้โปรแกรมการออกกำลังกายที่มีประสิทธิภาพมีทักษะกลไกการเคลื่อนไหวแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ และผู้วิจัยแนะนำให้ใช้กิจกรรมพัฒนากลไกการเคลื่อนไหวและการทรงตัวแบบคงที่และแบบเคลื่อนที่นี้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

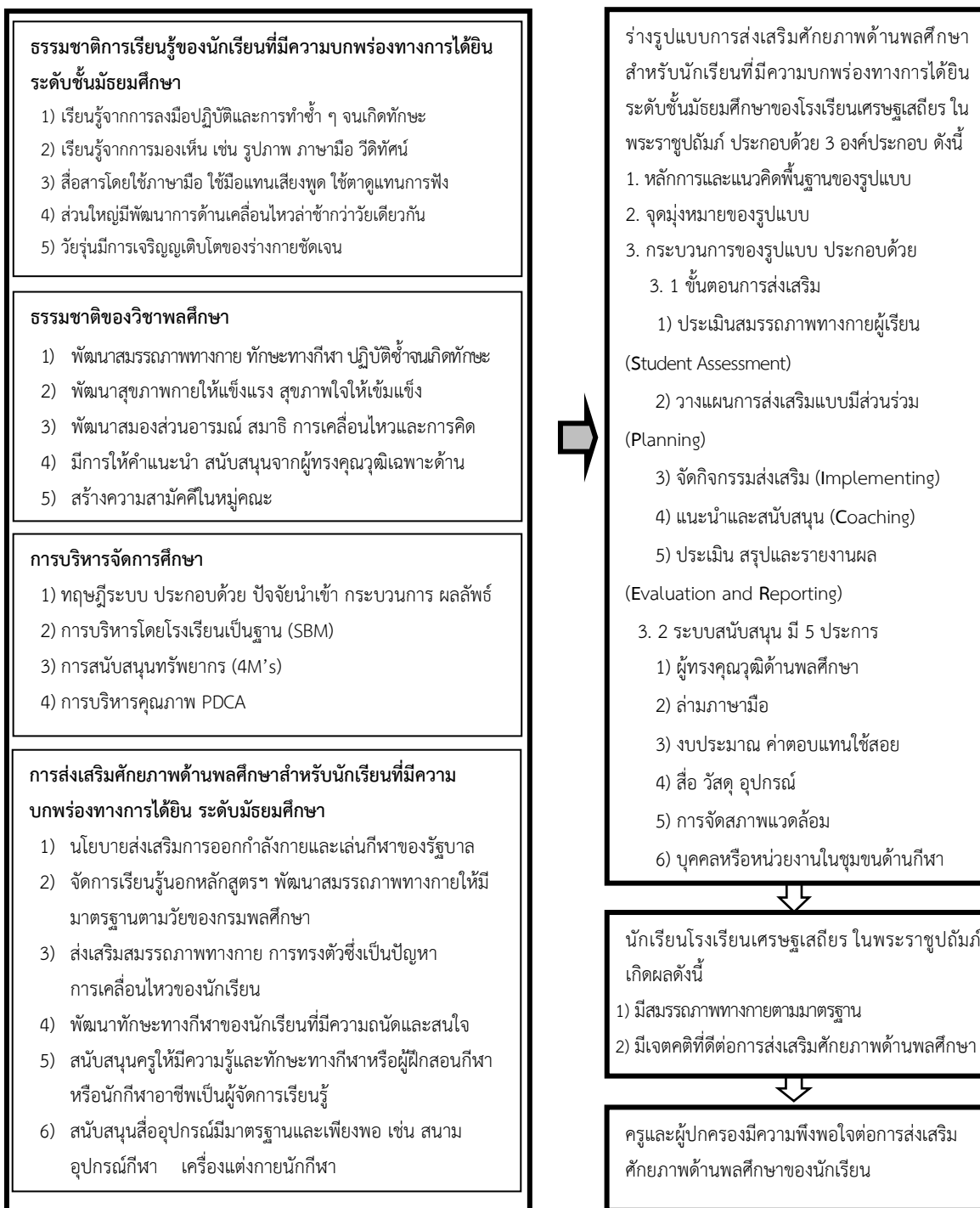
จากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบของร่างรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นมัธยมศึกษาที่มีผู้วิจัยไว้สอดคล้องกันมากกว่า 10 รายการ คือ หลักการและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ และกระบวนการของรูปแบบซึ่งมีขั้นตอนและระบบสนับสนุน แสดงดังตารางที่ 2

นอกจากนี้ จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยยังพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่อยู่ในวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงสำคัญสำหรับการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวร่างกาย สมรรถภาพทางกาย ระบบหายใจ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและกระดูก ระบบการไหลเวียนเลือดที่ส่งผลต่อสุขภาพและบุคลิกภาพ ทั้งนี้ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจมีปัญหาในด้านระบบการทรงตัว การรับรู้ข้อต่อ กลไกการเคลื่อนไหว รวมทั้งมีความยุ่งยากในการทำกิจกรรมทางกายร่วมกับบุคคลทั่วไป อันเนื่องจากปัญหาการสื่อสาร จากการศึกษาข้อมูลด้านประสาทวิทยาพบว่า กิจกรรมพลศึกษาส่งผลต่อสุขภาพกายและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักเรียนที่มีกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างต่อเนื่องจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น สมรรถนะทางการคิดดีขึ้น เช่น ความจำ พฤติกรรมตั้งใจทำงาน มีทักษะการอยู่ร่วมกับเพื่อนมากขึ้น โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ จึงให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเคลื่อนไหวหลากหลายรูปแบบสอดคล้องกับความสนใจ ความสนุกสนาน มีสมรรถภาพทางกายและการเจริญเติบโตที่เหมาะสมตามวัย มีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่ดี และใช้การออกกำลังกายพัฒนาสุขภาพกาย สุขภาพจิตและการเรียนรู้ของตนเอง และได้วิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้ได้กรอบแนวคิดทฤษฎีในการวิจัยพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาฯ ดังภาพที่ 1 และกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 2

8. กรอบแนวคิด

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้กรอบแนวคิดทฤษฎีในการวิจัยพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาฯ ดังภาพที่ 2

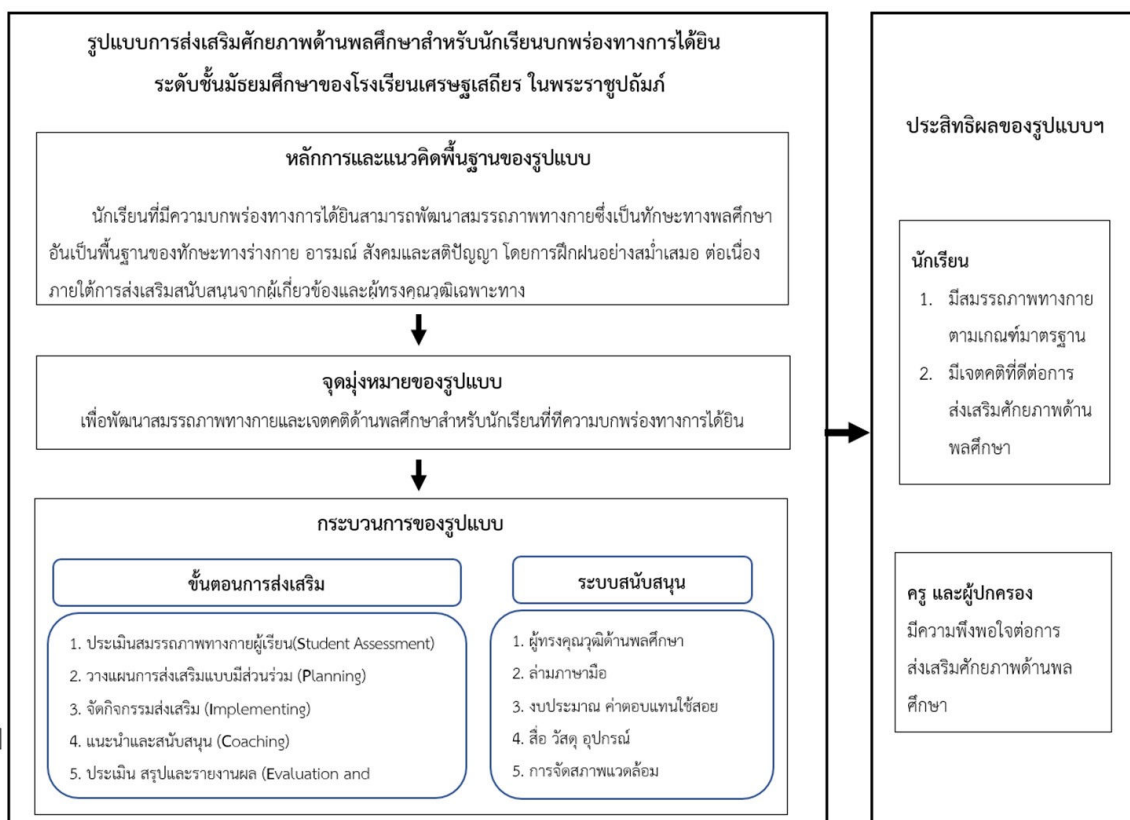
8.1 กรอบแนวคิดทฤษฎีในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดทฤษฎีในการวิจัยพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาฯ

8.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยพัฒนารูปแบบส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาฯ แสดง ดังภาพที่ 3

2 กรอบแนวคิดในการวิจัยพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพด้านพลศึกษาฯ